

**Informacja z zakresu
profilu ryzyka i poziomu kapitału
Banku Spółdzielczego w Białobrzegach
według stanu na 31 grudnia 2020 roku**

I. Podmioty objęte informacją

Niniejsza informacja z zakresu profilu ryzyka i poziomu kapitału dotyczy:

Banku Spółdzielczego w Białobrzegach z siedzibą w Białobrzegach, 26-800 Białobrzegi ul. Szkolna 6, zarejestrowanego pod numerem KRS 0000239710 w Sądzie Rejonowym dla m.st. Warszawy, XIV Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego, gdzie przechowywana jest dokumentacja spółdzielni, NIP 798-000-44-00. Bankowi nadano numer statystyczny REGON 000497325.

Bank w ramach posiadanych uprawnień i zezwoleń, prowadzi działalność wyłącznie na terenie Rzeczypospolitej Polskiej, na terenie województwa mazowieckiego. Bank prowadzi obsługę klientów indywidualnych, klientów instytucjonalnych w tym rolników oraz jednostek samorządu terytorialnego.

Bank prowadzi działalność w ramach struktury organizacyjnej w placówkach:

- 1) Centrala Banku w Białobrzegach - 26-800 Białobrzegi, ul. Szkolna 6
- 2) I Oddział Banku w Białobrzegach - 26-800 Białobrzegi, ul. Szkolna 6
- 3) II Oddział Banku w Białobrzegach - 26-800 Białobrzegi, ul. Reymonta 38B lok.1
- 4) Oddział Banku w Promnie - 26-803 Promna, ul. Wspólna 39
- 5) Oddział Banku w Radzanowie - 26-807 Radzanów Nr 66
- 6) Oddział Banku w Starej Błotnicy - 26-806 Stara Błotnica Nr 33A
- 7) Oddział Banku w Przytyku - 26-650 Przytyk, ul. Zachęta 2
- 8) Oddział Banku w Wyśmierzycach - 26-811 Wyśmierzyce, ul. 1000-lecia 1
- 9) Punkt Kasowy Białobrzegi - 26-800 Białobrzegi, Plac Zygmunta Starego 9
- 10) Punkt Kasowy Przybyszew - 26-813 Przybyszew, ul. Rynek 36
- 11) Punkt Kasowy Promna - 26-803 Promna, Promna Kolonia.

Bank jest Uczestnikiem Systemu Ochrony SGB, którego głównym celem jest zapewnianie płynności i wypłacalności.

Z uczestnictwa w Systemie wynikają korzyści – między innymi dostęp do środków pomocowych w sytuacjach zagrożenia płynności lub wypłacalności, oraz obowiązki, do których należy m.in. stosowanie systemu limitów ustalonych w Systemie oraz poddawanie się działaniom prewencyjnym podejmowanym przez jednostkę zarządzającą Systemem.

Bank nie posiada zaangażowania kapitałowego w podmiotach (których sprawozdania nie podlegają konsolidacji ze sprawozdaniem Banku):

<i>Nazwa podmiotu</i>	<i>Kwota zaangażowania</i>	<i>Przedmiot działalności</i>	<i>Zaangażowanie kapitałowe pomniejsza/nie pomniejsza fundusze własne Banku</i>
Nie dotyczy	Nie dotyczy	Nie dotyczy	Nie dotyczy

Przedsiębiorcą świadczącym usługi na rzecz Banku na podstawie umowy outsourcingu, który uzyskuje dostęp do informacji chronionych tajemnicą bankową jest:

<i>Lp.</i>	<i>Nazwa podmiotu</i>	<i>Adres siedziby podmiotu</i>	<i>Regon</i>	<i>KRS</i>
1	Zakład Usług Informatycznych NOVUM Sp. z o.o.	ul. Spokojna 9a, 18-400 Łomża	450008792	0000080302
2	BSiT Sp. z o.o.	Wandzin 5 23-100 Bychawa	368447240	0000698245

II. Cele i strategie zarządzania rodzajami ryzyka uznanymi przez Bank za istotne

1. Cele dla istotnych rodzajów ryzyka oraz sposób ich realizacji

Ryzyko kredytowe (w tym koncentracji, detalicznych ekspozycji kredytowych oraz ekspozycji kredytowych zabezpieczonych hipotecznie, ekspozycji nieobsługiwanych i restrukturyzowanych).

Bank definiuje ryzyko kredytowe jako ryzyko związane z brakiem zwrotu należności lub zagrożeniem braku zwrotu należności.

1. Cele strategiczne w zakresie ryzyka kredytowego obejmują:
 - 1) wdrożenie systemu zarządzania ryzykiem kredytowym zapewniającego stabilny rozwój optymalnego jakościowo portfela kredytowego;
 - 2) utrzymywanie jakości portfela kredytowego Banku, wyrażonej udziałem kredytów zagrożonych w kredytach ogółem na poziomie nie wyższym od 7%.
 - 3) utrzymywanie pokrycia rezerwami celowymi i odpisami na odsetki należności zagrożonych od podmiotów sektora niefinansowego i instytucji rządowych lub samorządowych na poziomie co najmniej 40%;
 - 4) ograniczanie ryzyka utraty wartości aktywów, wynikającego z pozostałych (poza kredytami) aktywów Banku.

Bank realizuje cele strategiczne poprzez:

- 1) stosowanie odpowiednich standardów zawartych w regulacjach kredytowych, w szczególności dotyczących oceny zdolności kredytowej klientów Banku oraz prowadzenia monitoringu kredytów;
 - 2) ustanawianie skutecznych i adekwatnych do ponoszonego ryzyka zabezpieczeń spłaty kredytów, w szczególności: weryfikacja ich wartości i płynności, zarówno podczas oceny wniosku kredytowego, jak i w ramach prowadzonego monitoringu, ograniczanie ryzyka prawnego w procesie ustanawiania zabezpieczeń;
 - 3) inwestowanie nadwyżek zgromadzonych środków na lokatach w Banku Zrzeszającym;
 - 4) utrzymywanie w bilansie Banku tylko portfeli aktywów o charakterze bankowym;
 - 5) utrzymywanie aktywów obciążonych najwyższym ryzykiem kredytowym, tj. portfela kredytów podmiotów niefinansowych na poziomie 80% ich udziału w sumie bilansowej powiększonej o zobowiązania pozabilansowe udzielone dotyczące finansowania;
 - 6) dostarczanie Zarządowi Banku informacji o poziomie ryzyka kredytowego umożliwiających podejmowanie ostrożnościowych, zasadnych decyzji dotyczących działalności kredytowej Banku.
2. Cele strategiczne w zakresie ryzyka koncentracji obejmują:
 - 1) utrzymywanie umiarkowanie zdywersyfikowanego portfela kredytowego w zakresie uwarunkowanym terenem działania Banku;
 - 2) bezwzględne przestrzeganie limitów dużych ekspozycji określonych w CRR.

Bank realizuje cele strategiczne poprzez:

- 1) angażowanie się Banku w branże, w których obsłudze Bank posiada wieloletnie doświadczenie oraz ustalanie limitów koncentracji w pojedyncze branże;
 - 2) ograniczenie łącznej kwoty dużych ekspozycji do poziomu 150% uznanego kapitału;
 - 3) ograniczanie ryzyka koncentracji w ten sam rodzaj zabezpieczenia w postaci hipoteki poprzez opracowanie i stosowanie odpowiednich standardów postępowania dotyczących zarządzania ryzykiem ekspozycji kredytowych zabezpieczonych hipotecznie.
3. Cele strategiczne w zakresie ryzyka związanego z udzielaniem kredytów zabezpieczonych hipotecznie obejmują:
 - 1) wdrożenie, weryfikacja i aktualizacja zasad zarządzania ryzykiem w obszarze związanym z ekspozycjami zabezpieczonymi hipotecznie, które będą uwzględniały w sposób adekwatny do skali prowadzonej działalności zapisy dobrych praktyk w zakresie zarządzania ekspozycjami kredytowymi zabezpieczonymi hipotecznie;
 - 2) prowadzenie działalności w zakresie związanym z udzielaniem kredytów zabezpieczonych hipotecznie mającej na celu utrzymanie zaangażowania na nieistotnym poziomie;
 - 3) utrzymywanie udziału portfela kredytów zagrożonych zabezpieczonych hipotecznie na poziomie nie wyższym od 4,5% całego portfela kredytów zabezpieczonych hipotecznie;
 - 4) zaangażowanie się w ekspozycje kredytowe zabezpieczone hipotecznie maksymalnie do 90% ich udziału w portfelu kredytowym.

Bank realizuje cele strategiczne poprzez:

- 1) udzielanie kredytów zabezpieczonych hipotecznie, tym klientom detalicznym w przypadku których poziom relacji wydatków związanych z obsługą zobowiązań kredytowych i innych niż kredytowe zobowiązań finansowych do dochodów tych klientów (wskaźnik DtI) nie przekracza określonych poziomów;
 - 2) stosowanie limitów LtV, na maksymalnym poziomie:
 - a) 80% - przypadku ekspozycji kredytowych zabezpieczonych na nieruchomościach mieszkalnych,
 - b) 75% - w przypadku ekspozycji kredytowej zabezpieczonej na nieruchomości komercyjnej;
 - 3) kierowanie oferty kredytów hipotecznych głównie do klientów detalicznych, preferowanie zabezpieczeń hipotecznych w postaci nieruchomości mieszkalnych, stosowanie maksymalnego okresu kredytowania 25 lat;
 - 4) stosowanie ostrożnego podejścia do wycen nieruchomości, m.in. poprzez:
 - a) dokonywanie weryfikacji wycen przez pracowników posiadających odpowiednie przeszkolenie;
 - b) zlecanie ponownych wycen, jeżeli w ocenie Banku wartość nieruchomości obniżyła się o 10% i jeżeli zabezpieczenia ekspozycji Banku na tej nieruchomości pomniejszają podstawę naliczania rezerw celowych i odpisów aktualizujących dotyczących odsetek.
4. Cele strategiczne w zakresie ryzyka detalicznych ekspozycji kredytowych obejmują:

- 1) wdrożenie, weryfikacja i aktualizacja zasad zarządzania ryzykiem w obszarze związanym z detalicznymi ekspozycjami kredytowymi, które będą uwzględniały w sposób adekwatny do skali prowadzonej działalności zapisy dobrych praktyk w zakresie zarządzania detalicznymi ekspozycjami kredytowymi;
- 2) prowadzenie działalności w zakresie związanym z udzielaniem detalicznych ekspozycji kredytowych mającej na celu utrzymanie zaangażowania na nieistotnym poziomie;
- 3) utrzymywanie udziału portfela detalicznych ekspozycji zagrożonych na poziomie nie wyższym od 3% całego portfela detalicznych ekspozycji kredytowych;
- 4) zaangażowanie się w detaliczne ekspozycje kredytowe maksymalnie do 20% ich udziału w portfelu kredytowym.

Bank realizuje cele strategiczne poprzez:

- 1) przyjęcie maksymalnego okresu kredytowania dla detalicznych ekspozycji kredytowych na 10 lat;
- 2) udzielanie kredytów detalicznych tym klientom w przypadku których poziom relacji wydatków związanych z obsługą zobowiązań kredytowych i innych niż kredytowe zobowiązań finansowych do dochodów tych klientów (wskaźnik Dtl) nie przekracza:

Warunki			
dochód netto wnioskodawcy PWP – przeciętne wynagrodzenie w sektorze przedsiębiorstw	okres kredytowania	miejsce zamieszkania	Maksymalny poziom Dtl
dochód ≤ PWP	okres ≤ 1 rok	wieś	60%
		miasto ≤ 250 tys.	55%
		miasto > 250 tys.	50%
	1 rok < okres ≤ 5 lat	wieś	55%
		miasto ≤ 250 tys.	50%
		miasto > 250 tys.	45%
	okres > 5 lat	wieś	50%
		miasto ≤ 250 tys.	50%
		miasto > 250 tys.	40%
dochód > PWP	okres ≤ 1 rok	wieś	75%
		miasto ≤ 250 tys.	70%
		miasto > 250 tys.	60%
	1 rok < okres ≤ 5 lat	wieś	70%
		miasto ≤ 250 tys.	65%
		miasto > 250 tys.	60%
	okres > 5 lat	wieś	65%
		miasto ≤ 250 tys.	60%
		miasto > 250 tys.	55%

Ryzyko zarządzania ekspozycjami kredytowymi nieobsługiwanymi (NPE) i restrukturyzowanymi (FBE)

Celem strategicznym zarządzania ekspozycjami nieobsługiwanymi i restrukturyzowanymi jest zapewnienie w średnim terminie realizacji celów związanych z oczekiwanym poziomem portfela zagrożonego oraz poziomem rezerw celowych Banku, zgodnie z wymogami IPS-SGB oraz założeniami planu finansowego Banku i Wewnętrznego Planu Naprawy (jeżeli Bank taki realizuje).

Na dzień 31 grudnia 2020 roku wskaźnik kredytów zagrożonych ukształtował się na poziomie 2,92%. Jeżeli wskaźnik jest równy lub wyższy niż 5,0% Bank realizuje cele obejmujące:

- 1) analizę czynników, w tym również makroekonomicznych, powodujących powstanie ekspozycji nieobsługiwanych (np.: wpływ branży na sytuację finansową dłużnika);
- 2) identyfikację skali ekspozycji kredytowych nieobsługiwanych (Bank analizuje czy ekspozycje nieobsługiwane dotyczą pojedynczych sytuacji czy jest to już większa skala – znacząca część portfela kredytowego);
- 3) wyznaczenie metod redukcji ekspozycji kredytowych nieobsługiwanych ze wskazaniem stosowanej metody redukcji, w zależności od okresu, w którym ekspozycja stała się nieobsługiwana (np.: w okresie od 1 do 3 lat, bank może skorzystać z outsourcingu, restrukturyzacji, windykacji własnej, sprzedaży portfela i odpisów) oraz monitorowanie skuteczności zastosowanej metody;
- 4) opracowanie planu operacyjnego, w którym zostaną wskazane czynności, prowadzone w określonym czasie, zmierzające do ograniczenia powstania ekspozycji kredytowych nieobsługiwanych (np.: ciągła ocena sytuacji finansowej dłużnika; w przypadku ekspozycji do 90 dni zaległości, bank prowadzi rozmowy z klientem o przyczynach braku obsługi zadłużenia i może zaproponować rozwiązania pozwalające na zmniejszenie obciążenia);
- 5) rzetelną analizę ryzyka płynności przyjętych zabezpieczeń z uwzględnieniem monitorowania ich wartości;
- 6) badanie potencjalnego wpływu niepowodzenia wprowadzonych działań ograniczających powstawanie ekspozycji kredytowych nieobsługiwanych na wynik finansowy banku oraz jego pozycję kapitałową;
- 7) opracowanie raportu, na podstawie którego organy zarządzające, uzyskują wiarygodną informację o monitorowaniu ryzyka ekspozycji nieobsługiwanych;

- 8) uwzględnienie w strukturze organizacyjnej pracownika/zespołu, odpowiedzialnego za monitorowanie ryzyka ekspozycji restrukturyzowanych i windykowanych.

Ryzyko operacyjne

Bank definiuje ryzyko operacyjne jako możliwość wystąpienia straty wynikającej z niedostosowania lub zawodności procesów wewnętrznych, ludzi i systemów lub ze zdarzeń zewnętrznych (definicja ta obejmuje ryzyko prawne, wyklucza natomiast ryzyko reputacji i ryzyko strategiczne).

Cele strategiczne w zakresie ryzyka operacyjnego obejmują:

- 1) optymalizację efektywności gospodarowania poprzez zapobieganie i minimalizowanie strat operacyjnych oraz wyeliminowanie przyczyn ich powstawania;
- 2) racjonalizację kosztów;
- 3) zwiększenie szybkości oraz adekwatności reakcji Banku na zdarzenia od niego niezależne;
- 4) automatyzację procesów realizowanych w Banku, pozwalającą w sposób bezpieczny zredukować ryzyko wynikające z błędów ludzkich;
- 5) wdrożenie efektywnej struktury zarządzania ryzykiem operacyjnym, w tym określenie ról i odpowiedzialności w zakresie zarządzania ryzykiem operacyjnym.

Bank realizuje cele strategiczne poprzez opracowanie i wdrożenie:

- 1) systemu zarządzania ryzykiem operacyjnym, adekwatnego do profilu ryzyka Banku;
- 2) systemu zarządzania zasobami ludzkimi, który pozwala na stworzenie kultury organizacyjnej wspierającej efektywne zarządzanie ryzykiem operacyjnym;
- 3) skutecznego systemu kontroli wewnętrznej pozwalającego na monitorowanie i korygowanie wykrytych nieprawidłowości (w szczególności w obszarach najbardziej narażonych na ryzyko);
- 4) odpowiednich warunków technicznych (w tym technologicznych) wspierających w sposób bezpieczny działalność Banku i przetwarzane przez niego informacje;
- 5) procedur opisujących istniejące w Banku procesy, które regularnie są dostosowywane do zmieniających warunków otoczenia wewnętrznego i zewnętrznego;
- 6) planów awaryjnych i planów zachowania ciągłości działania Banku.

Ryzyko płynności

Bank definiuje ryzyko płynności jako zagrożenie utraty zdolności do finansowania aktywów i terminowego wykonania zobowiązań w toku normalnej działalności lub w innych warunkach, które można przewidzieć, powodujące konieczność poniesienia nieakceptowanych strat.

Cele strategiczne w zakresie ryzyka płynności obejmują:

- 1) zapewnienie finansowania aktywów i terminowego wykonywania zobowiązań w toku normalnej działalności Banku lub w innych warunkach, które można przewidzieć, bez konieczności poniesienia straty;
- 2) zapobieganie powstania sytuacji kryzysowej, zwłaszcza z powodu czynników wewnątrzbankowych oraz posiadanie aktualnego i skutecznego planu awaryjnego na wypadek wystąpienia takiej sytuacji;

Bank realizuje cele strategiczne poprzez:

- 1) utrzymywanie przez Bank nadwyżki aktywów nieobciążonych na minimalnym poziomie stanowiącym zabezpieczenie na wypadek zrealizowania się scenariuszy warunków skrajnych płynności w „horyzoncie przeżycia” wynoszącym 30 dni (tolerancja ryzyka płynności);
- 2) realizowanie strategii finansowania;
- 3) pozyskiwanie depozytów o możliwie długich terminach wymagalności, tak aby Bank mógł otwierać po stronie aktywnej pozycję o dłuższym horyzoncie czasowym;
- 4) utrzymywanie na bezpiecznym poziomie nadzorczych miar płynności, przy jednoczesnym minimalizowaniu kosztów z tym związanych;
- 5) utrzymywanie wymogu pokrycia płynności (wskaźnika LCR) oraz stabilnego finansowania (wskaźnika NSFR) przynajmniej na poziomie określonym w Planie Naprawy jako poziom ostrzegawczy;
- 6) finansowanie na bezpiecznym poziomie kredytów powiększonych o majątek trwały przez depozyty powiększone o fundusze własne z zachowaniem limitu przyjętego w Systemie Ochrony;
- 7) utrzymywanie płynnościowej struktury bilansu na poziomie zapewniającym występowanie nadwyżki skumulowanych aktywów nad skumulowanymi pasywami w okresie do 1 roku oraz nadwyżki skumulowanych pasywów nad skumulowanymi aktywami w okresie powyżej 1 roku;
- 8) zapewnienie globalnej wypłacalności Banku, oznaczającej posiadanie skumulowanej luki płynności (bez uwzględnienia zobowiązań pozabilansowych udzielonych i otrzymanych oraz funduszy własnych w pasywach) na poziomie nieujemnym;
- 9) dywersyfikacja źródeł finansowania poprzez ograniczanie udziału środków dużych deponentów;
- 10) dążenie do podnoszenia stabilności źródeł finansowania głównie poprzez pozyskiwanie środków od gospodarstw domowych po akceptowalnej cenie oraz poprzez wydłużanie terminów wymagalności;
- 11) identyfikacja wszelkich zagrożeń związanych z ryzykiem utraty płynności w zależności od stwierdzonego charakteru zagrożenia postępowanie według procedur awaryjnych określonych w obowiązujących w Banku zasadach zarządzania ryzykiem płynności.

Bank przyjmuje następującą strategię finansowania:

- 1) głównym źródłem finansowania działalności Banku są depozyty podmiotów niefinansowych, ich łączna kwota powinna stanowić co najmniej 80% pasywów ogółem;
- 2) Bank posiada i aktualizuje w okresach rocznych plan pozyskiwania i utrzymywania depozytów;

- 3) Bank dostosowuje skalę działania do możliwości zapewnienia stabilnego finansowania;
- 4) Bank zakłada możliwość pozyskiwania dodatkowym źródłom środków z Banku Zrzeszającego na zasadach i w zakresie możliwości Banku Zrzeszającego;
- 5) w sytuacji awaryjnej, dodatkowym źródłem finansowania mogą być środki uzyskane w ramach Minimum Depozytowego lub Funduszu Pomocowego na zasadach określonych w Umowie Systemu Ochrony SGB, a także pozyskanie kredytu refinansowego w Narodowym Banku Polskim.

Ryzyko walutowe

Bank definiuje ryzyko walutowe jako ryzyko związane z wrażliwością wyniku na zmiany kursów walut.

Cele strategiczne w zakresie działalności walutowej obejmują:

- 1) obsługę klientów Banku w zakresie posiadanych uprawnień walutowych;
- 2) zapewnienie klientom Banku kompleksowej obsługi w zakresie prowadzenia rachunków walutowych bieżących i terminowych, obsługi kasowej, realizacji przelewów otrzymywanych i wysyłanych za granicę oraz wykonywania innych czynności obrotu dewizowego za pośrednictwem Banku Zrzeszającego;
- 3) minimalizowanie ryzyka walutowego.

Bank realizuje cele strategiczne poprzez:

- 1) dążenie do utrzymania domkniętych indywidualnych pozycji walutowych, tak, aby pozycja walutowa całkowita nie przekroczyła 2% funduszy własnych Banku;
- 2) prowadzenie transakcji wymiany walut z Bankiem Zrzeszającym polegających na zagospodarowywaniu nadwyżek środków walutowych oraz domykaniu otwartych pozycji walutowych Banku; transakcje walutowe nie mają charakteru spekulacyjnego;
- 3) utrzymywanie poziomu aktywów płynnych w walutach obcych, które zaspokoją wypływy netto w danej walucie obcej;
- 4) podnoszenie kwalifikacji kadry oraz ścisłą współpracę w tym zakresie z Bankiem Zrzeszającym;
- 5) niedokonywanie transakcji w walutach niewymienialnych.

Ryzyko stopy procentowej w portfelu bankowym

Bank definiuje ryzyko stopy procentowej jako niebezpieczeństwo negatywnego wpływu zmian stóp procentowych na wynik finansowy oraz bilansową wartość zaktualizowaną kapitału.

Cele strategiczne w zakresie ryzyka stopy procentowej obejmują:

- 1) optymalizacja wyniku odsetkowego w warunkach zmienności rynkowych stóp procentowych;
- 2) ograniczanie negatywnego wpływu zmian stóp procentowych poprzez odpowiednie kształtowanie struktury aktywów i pasywów wrażliwych na zmiany stóp procentowych;
- 3) utrzymywanie poziomu ryzyka w ramach ustanowionych limitów opisanych w wewnętrznej procedurze dotyczącej zasad zarządzania ryzykiem stopy procentowej, lecz nie więcej niż 20% annualizowanego wyniku odsetkowego pomniejszonego o saldo odpisów na odsetki na należności zagrożone dla ryzyka przeszacowania oraz 10% annualizowanego wyniku odsetkowego pomniejszonego o saldo odpisów na odsetki na należności zagrożone dla ryzyka bazowego.

Bank realizuje cele strategiczne poprzez:

- 1) ograniczenie ryzyka stopy procentowej tylko do portfela bankowego i tylko do pozycji wynikających z produktów bilansowych;
- 2) ograniczenie kwoty pozycji wrażliwych na zmiany stóp procentowych z terminami przeszacowania powyżej 1 roku do maksymalnie 1% sumy bilansowej;
- 3) zmniejszanie ryzyka bazowego poprzez stosowanie dla produktów klientów stóp bazowych w postaci stawek własnych Banku (w zakresie przewidzianym w przepisach prawa) – zwłaszcza dla aktywów wrażliwych;
- 4) dążenie do wypracowywania jak największych przychodów pozaodsetkowych.

Ryzyko kapitałowe

Bank definiuje ryzyko kapitałowe jako posiadanie przez Bank niewystarczającego poziomu funduszy własnych do pokrycia nieoczekiwanych strat oraz nie wystarczającego dla spełnienia wymogów nadzorczych umożliwiających funkcjonowanie Banku.

Cele strategiczne w zakresie ryzyka kapitałowego obejmują:

- 1) dążenie do zapewnienia odpowiedniej struktury oraz systematycznego wzrostu funduszy własnych, adekwatnych do skali i rodzaju prowadzonej działalności;
- 2) ograniczenie wyznaczania łącznej kwoty ekspozycji na ryzyko do rodzajów ryzyka-przewidzianych przez przepisy prawa przy założeniu braku prowadzenia działalności handlowej;
- 3) posiadanie minimalnej wielkości łącznego współczynnika kapitałowego na poziomie: 14% powiększony o bufor antycykliczny (wskaźnik bufora antycyklicznego wynosi 0% - wskaźnik w tej wysokości obowiązuje do czasu zmiany jego poziomu przez MF w drodze Rozporządzenia);
- 4) posiadanie minimalnej wielkości współczynnika kapitału Tier I na poziomie: 11,5% powiększony o bufor antycykliczny;
- 5) posiadanie minimalnej wielkości współczynnika kapitału podstawowego Tier I na poziomie: 10% powiększony o bufor antycykliczny;
- 6) obciążenie kapitałem wewnętrznym funduszy własnych na maksymalnym poziomie 79%; tym samym posiadanie wewnętrznego współczynnika kapitałowego na minimalnym poziomie 10,13%;

- 7) dążenie do takiej struktury funduszy Tier I, aby kapitał rezerwowy stanowił 90% funduszy Tier I;
- 8) dywersyfikacja funduszu udziałowego poprzez ograniczenie pakietów udziałów do 5% funduszu udziałowego; zwiększenie pakietu udziałów powyżej 5% funduszu udziałowego wymaga zgody Spółdzielni;
- 9) przekazywanie na fundusze własne minimum 90% nadwyżki bilansowej;
- 10) posiadanie zaangażowania kapitałowego w kapitał zakładowy (akcyjny) Banku Zrzeszającego na poziomie minimum 0,5% sumy bilansowej Banku;
- 11) ograniczenie jednostkowego zaangażowania kapitałowego w instytucjach finansowych, bankach krajowych, zakładach ubezpieczeń i zakładach reasekuracji w taki sposób, aby umniejszenie funduszy własnych Banku z tego tytułu nie stanowiło zagrożenia dla celów określonych w pkt 3, 4 i 5;
- 12) nie angażowanie się kapitałowe w podmioty będące Uczestnikami Systemu Ochrony, za wyjątkiem Banku Zrzeszającego;
- 13) utrzymywanie funduszy własnych i zobowiązań podlegających umorzeniu lub konwersji w wysokości równej co najmniej poziomowi MREL.

Ryzyko braku zgodności

Ryzyko braku zgodności Bank definiuje, jako skutki nieprzestrzegania przez Bank przepisów prawa, regulacji wewnętrznych oraz przyjętych przez Bank standardów postępowania.

Cele strategiczne w zakresie ryzyka braku zgodności obejmują:

- 1) zapewnienie działania Banku zgodnego z przepisami prawa, regulacjami wewnętrznymi oraz standardami rynkowymi;
- 2) zapewnienie zgodności regulacji wewnętrznych Banku z przepisami zewnętrznymi;
- 3) dążenie i dbałość o:
 - a) wizerunek zewnętrzny Banku rozumianego, jako instytucja zaufania publicznego,
 - b) pozytywny odbiór Banku przez klientów,
 - c) przejrzystość działań Banku wobec klientów,
 - d) stworzenie kadry pracowniczej identyfikującej się z Bankiem, dobrze zorganizowanej wewnętrznie dla realizacji wspólnych celów wytyczonych przez Bank,

Bank realizuje cele strategiczne poprzez:

- 1) identyfikację, ocenę, kontrolę, monitorowanie i raportowanie w zakresie ryzyka braku zgodności;
- 2) projektowanie i wprowadzenie bazujących na ocenie ryzyka braku zgodności mechanizmów kontroli ryzyka braku zgodności;
- 3) sprawne i skuteczne podejmowanie działań naprawczych w sytuacji zidentyfikowania braku zgodności;
- 4) systematyczne podnoszenie kompetencji komórki do spraw zgodności.

2. Organizacja procesu zarządzania ryzykiem

Funkcjonujący w Banku system zarządzania ryzykiem zorganizowany jest na dwóch niezależnych poziomach:

- 1) na pierwszy poziom składa się zarządzanie ryzykiem w działalności operacyjnej Banku;
- 2) na drugi poziom składa się:
 - a) zarządzanie ryzykiem przez pracowników na specjalnie powoływanych do tego stanowiskach lub w komórkach organizacyjnych, na które składa się: identyfikacja, pomiar lub szacowanie, kontrola, monitorowanie oraz sprawozdawanie ryzyka (zwane dalej „zarządzaniem ryzykiem na drugim poziomie”);
 - b) działalność komórki do spraw zgodności;

Zarządzanie ryzykiem na drugim poziomie jest niezależne od zarządzania ryzykiem na pierwszym poziomie.

Zgodnie z obowiązującą w Banku strukturą organizacyjną:

- 1) w ramach poziomu pierwszego funkcjonują następujące komórki organizacyjne i stanowiska:
 - a) Zespół finansowo-księgowy;
 - b) Oddziały, Punkty kasowe;
- 2) w ramach poziomu drugiego funkcjonują następujące komórki organizacyjne i stanowiska:
 - a) Zespół Ryzyk i Analiz;
 - b) Zespół Monitoringu,
 - c) Zespół Restrukturyzacji i Windykacji;
 - d) Komórka do spraw zgodności.

Rada Nadzorcza w systemie zarządzania ryzykiem sprawuje nadzór nad wprowadzeniem systemu zarządzania ryzykiem, w tym ryzykiem braku zgodności oraz ocenia jego adekwatność i skuteczność.

Zarząd w systemie zarządzania ryzykiem projektuje, wprowadza oraz zapewnia działanie, spójne ze strategią zarządzania Bankiem, systemem zarządzania ryzykiem.

Zarządzanie ryzykiem w Banku realizowane jest przez poszczególnych członków Zarządu w ramach przypisanych im obowiązków, przy czym nadzór nad drugim poziomem zarządzania przypisany jest Prezesowi Zarządu.

3. Metody pomiaru poszczególnych rodzajów ryzyka, stosowane limity ograniczające ryzyko, polityka stosowanych zabezpieczeń ograniczających ryzyko, opis innych metod ograniczania ryzyka stosowanych w Banku

1) Ryzyko kredytowe

Pomiar ryzyka kredytowego Bank dzieli na dwa poziomy indywidualny i portfelowy, w ramach, których ryzyko jest mierzone odpowiednio poprzez:

- a) wycenę każdej ekspozycji i tworzenie rezerw celowych zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Finansów z dnia 16 grudnia 2008 roku w sprawie zasad tworzenia rezerw na ryzyko związane z działalnością banków (...) wraz ze zmianami wprowadzonymi Rozporządzeniem Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 12 października 2017 roku;
- b) dla portfela kredytowego:
 - ocenę struktury podmiotowej, rodzajowej i jakościowej portfela kredytowego,
 - ocenę poziomu wskaźnika kredytów zagrożonych, badanie udziału portfeli kredytów zagrożonych w podportfelach kredytowych,
 - ocenę wielkości salda rezerw celowych/różnicy rezerw i aktualizacji w porównaniu z wielkością wyniku na działalności bankowej i wielkością wyniku finansowego Banku,
 - ocenę stopnia pokrycia rezerwami celowymi kredytów zagrożonych,
 - ocenę wartości odzysku z zabezpieczeń,
 - ocenę udziału kredytów restrukturyzowanych w portfelu kredytowym,
 - ocenę wskaźnika Texas, w przypadku, w którym wskaźnik kredytów zagrożonych (NPL) jest nie mniejszy niż 5%,
 - ocenę poziomu pokrycia kredytów zabezpieczeniami,
 - monitorowania kredytów, ich struktury, czynników ryzyka,
 - analizę ryzyka wynikającego z zaangażowań wobec podmiotów, o których mowa w art. 79a ustawy Prawo bankowe,
 - analizę ryzyka kredytowego z tytułu koncentracji,
 - ocenę skali stosowanych odstępstw od warunków kredytowania i ich wpływu na ryzyko,
 - przeprowadzaniu testów warunków skrajnych.

Bank ogranicza ryzyko kredytowe poprzez:

- prowadzenie odpowiedniej polityki kredytowej, w tym standardów kredytowych dotyczących oceny zdolności kredytowej,
- stosowanie zabezpieczeń spłaty kredytów,
- stosowanie systemu limitów,
- posiadanie, aktualizowanie i testowanie awaryjnych planów kredytowych.

W obszarze ryzyka kredytowego Bank stosuje następujące limity:

Wskaźnik	Limit
Łączny współczynnik kapitałowy ustalony dla Banku (min.)	14%
Udział portfela kredytowego w sumie bilansowej (max.)	80%
Udział kredytów preferencyjnych w portfelu kredytowym (max.)	8%
Udział kredytów zagrożonych w portfelu kredytowym (max.)	5%
Zobowiązania pozabilansowe w relacji do aktywów netto (max.)	6%
Udział należności zagrożonych od sektora niefinansowego i JST w należnościach ogółem od sektora niefinansowego i JST (max.)	7%
Udział rezerw celowych od należności sektora niefinansowego i JST w należnościach zagrożonych od sektora niefinansowego i JST (min.)	40%
Udział ekspozycji kredytowych, w których dokonano odstępstw skutkujących podejmowaniem podwyższonego ryzyka kredytowego w portfelu kredytowym (max.)	8%

Limity koncentracji podmiotowych

	Limit (maksymalna wartość)
W jeden podmiot lub podmioty powiązane, jako % uznanego kapitału	20%
Wobec członków Rady Nadzorczej, członków Zarządu, pracowników zajmujących kierownicze stanowiska, podmiotów powiązanych z członkiem Rady Nadzorczej, członkiem Zarządu, pracownikiem zajmującym kierownicze stanowisko, jako % Kapitału podstawowego Tier I	25%
Limit dużych ekspozycji, jako % uznanego kapitału	150%
Limit istotnych ekspozycji kredytowych, jako % uznanego kapitału	200%

Limity koncentracji branżowej

	Limit udziału w uznanym kapitale (maksymalna wysokość)
Sekcja A – Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	240%
Sekcja B – Górnictwo i wydobywanie	2%
Sekcja C – Przetwórstwo przemysłowe	80%
Sekcja D – Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych	2%
Sekcja E – Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją	15%
Sekcja F – Budownictwo	25%
Sekcja G – Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle	110%
Sekcja H – Transport i gospodarka magazynowa	20%
Sekcja I – Działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi	12%
Sekcja J – Informacja i komunikacja	2%
Sekcja K – Działalność finansowa i ubezpieczeniowa	8%
Sekcja L – Działalność związana z obsługą rynku nieruchomości	30%
Sekcja M – Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	2%
Sekcja N – Działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca	2%
Sekcja O – Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne	15%
Sekcja P – Edukacja	2%
Sekcja Q – Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	2%
Sekcja R – Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	2%
Sekcja S – Pozostała działalność usługowa	6%
Sekcja T – Gospodarstwa domowe zatrudniające pracowników; gospodarstwa domowe produkujące wyroby i świadczące usługi na własne potrzeby	2%
Sekcja U – Organizacje i zespoły eksterytorialne	2%

Limit koncentracji w ten sam produkt kredytowy

	% portfela kredytowego (maksymalna wartość)
Kredyt w rachunku bieżącym	18%
Kredyt w ROR	3%
Kredyty gotówkowe	8%
Kredyty samochodowe	2%
Kredyty na zakup towarów	2%
Kredyty na remont i wyposażenie	6%
Kredyty obrotowe	20%
Kredyty inwestycyjne	35%
Kredyty na zakup maszyn i urządzeń	3%
Kredyty na nieruchomości mieszkaniowe	65%
Kredyty na nieruchomości komercyjne (pozostałe)	5%
Pożyczka hipoteczna	10%
Kredyt hipoteczny	5%

	% sumy bilansowej (maksymalna wartość)
Dłużne papiery wartościowe	2%
Inne należności	2%
Zobowiązania pozabilansowe udzielone - gwarancyjne	2%
	% Uzanego kapitału
Zaangażowania kapitałowe	2%

Limit koncentracji w ten sam rodzaj zabezpieczeń

	% uznanego kapitału (maksymalna wartość)
Blokada środków pieniężnych zgromadzonych na rachunkach bankowych	2%
Gwarancja	2%
Hipoteka na nieruchomości mieszkalnej	400%
Hipoteka na nieruchomości komercyjnej (pozostałej)	480%
Poręczenie wg prawa cywilnego	50%
Przelew (cesja wierzytelności)	20%
Przewłaszczenie na zabezpieczenie	15%
Przystąpienie do długu	2%
Weksel własny i poręczenie wekslowe	300%
Zastaw rejestrowy	2%
Pozostałe zabezpieczenia	5%
Ubezpieczenia	10%

Limity DEK

	maksymalna wartość
Detaliczne ekspozycje kredytowe w portfelu kredytowym	20%
Zagrożone detaliczne ekspozycje kredytowe, jako % DEK	3%
Kredyty gotówkowe, jako % DEK	65%
Kredyty w ROR, jako % DEK	40%
Kredyty samochodowe, jako % DEK	3%
Kredyty mieszkaniowe (niezabezpieczone hipoteką), jako % DEK	20%
Kredyty na remont i wyposażenie, jako % DEK	55%
Udział detalicznych ekspozycji kredytowych, dla których wskaźnik Dtl (wyliczony w momencie udzielenia kredytu) jest wyższy od 65%	5%

Limity EKZH

	Limit (maksymalna wartość)
Udział ekspozycji kredytowych zabezpieczonych hipotecznie w portfelu kredytowym	90%
Udział zagrożonych ekspozycji kredytowych zabezpieczonych hipotecznie w portfelu ekspozycji kredytowych zabezpieczonych hipotecznie ogółem	4,5%
Udział ekspozycji kredytowych zabezpieczonych hipotecznie, których celem kredytowania nie jest nieruchomość	55%
Udział ekspozycji kredytowych zabezpieczonych hipotecznie, w których zabezpieczeniem jest nieruchomość komercyjna	85%
Udział ekspozycji kredytowych zabezpieczonych hipotecznie, w których nieruchomość stanowiąca zabezpieczenie nie jest własnością kredytobiorcy	3%
Udział ekspozycji kredytowych zabezpieczonych hipotecznie, dla których okres trwania umowy jest dłuższy niż 10 lat	95%
Udział ekspozycji kredytowych zabezpieczonych hipotecznie, dla których kredytobiorcą jest podmiot z branży budowlanej	5%
Udział ekspozycji kredytowych zabezpieczonych hipotecznie, dla których wskaźnik Dtl (wyliczony w momencie udzielenia kredytu) jest wyższy od 65%	2%
Udział pożyczek zabezpieczonych hipotecznie	12%
Udział kredytów hipotecznych	5%
Udział ekspozycji kredytowych wobec podmiotów gospodarczych zabezpieczonych hipotecznie, w którym zabezpieczeniem jest nieruchomość mieszkalna	2%
Udział ekspozycji kredytowych wobec podmiotów gospodarczych zabezpieczonych hipotecznie, w którym zabezpieczeniem jest nieruchomość komercyjna	30%
Udział ekspozycji kredytowych wobec rolników zabezpieczonych hipotecznie, w którym zabezpieczeniem jest nieruchomość mieszkalna	2%
Udział ekspozycji kredytowych wobec rolników zabezpieczonych hipotecznie, w którym zabezpieczeniem jest nieruchomość komercyjna	22%
Udział ekspozycji kredytowych wobec osób fizycznych zabezpieczonych hipotecznie, w którym zabezpieczeniem jest nieruchomość mieszkalna	70%
Udział ekspozycji kredytowych wobec osób fizycznych zabezpieczonych hipotecznie, w którym zabezpieczeniem jest nieruchomość komercyjna	25%

Limity koncentracji podmiotowej

	% portfela kredytowego (maksymalna wartość)
Kredyty udzielone dla przedsiębiorstw i spółek państwowych	2%
Kredyty udzielone dla przedsiębiorstw oraz spółek prywatnych	25%
Kredyty udzielone dla rolników	35%
Kredyty udzielone dla przedsiębiorstw indywidualnych	20%
Kredyty udzielone dla klientów indywidualnych	85%
Kredyty udzielone dla instytucji niekomercyjnych działających na rzecz gospodarstw domowych	2%
Kredyty udzielone dla podmiotów samorządowych	2%

2) Ryzyko operacyjne

Pomiar ryzyka operacyjnego odbywa się z dwóch punktów widzenia:

- na podstawie incydentów/zdarzeń operacyjnych, które miały miejsce,
 - na podstawie oceny zdarzeń, które mogą zaistnieć/zdarzeń potencjalnych,
- w oparciu o:

- „mapę ryzyka operacyjnego”,
- testy warunków skrajnych,
- Kluczowe Wskaźniki Ryzyka,
- Samoocenę ryzyka operacyjnego Banku.

Bank ogranicza ryzyko operacyjne poprzez:

- wdrożenie regulacji wewnętrznych opisujących realizowane w Banku procesy, systemy i oferowane Klientom produkty,
- wydawanie rekomendacji lub zaleceń, które pozwalają na zminimalizowanie ryzyka,
- stosowanie mechanizmów kontrolnych (m.in. wprowadzenie w Banku systemu zatwierdzania/akceptacji „na drugą rękę”, regularne przeprowadzanie kontroli wewnętrznych),
- transferowanie ryzyka – przeniesienie części lub całości ryzyka związanego z danym zagrożeniem na podmiot zewnętrzny (zlecenie wykonywania czynności na zewnątrz – outsourcing, zastosowanie zabezpieczenia),
- stosowanie planów ciągłości działania.

W obszarze ryzyka operacyjnego Bank stosuje następujące limity:

<i>Rodzaj limitu</i>	<i>Wartość</i>
Wskaźnik rotacji pracowników	– poziom dopuszczalny 0,00% - 6% – poziom ostrzegawczy od 6% - 8% – poziom krytyczny powyżej 8%
Wskaźnik nieobecności kluczowych pracowników	– poziom dopuszczalny 0,00% - 15% – poziom krytyczny powyżej 15%
Awaryjność systemu Novum Bank	– poziom dopuszczalny 0,00% - 6% – poziom ostrzegawczy od 6% - 12% – poziom krytyczny powyżej 12%
Awaryjność łączności	– poziom dopuszczalny 0,00% - 7% – poziom ostrzegawczy od 7% - 12% – poziom krytyczny powyżej 12%
Awaryjność łączności systemów on-line	– poziom dopuszczalny 0,00% - 10% – poziom ostrzegawczy od 10% - 15% – poziom krytyczny powyżej 15%
Wskaźnik korekt księgowych:	– poziom dopuszczalny 0,00% - 3% – poziom ostrzegawczy od 3% - 6% – poziom krytyczny powyżej 6%
Wskaźnik skarg i reklamacji:	– do 2 reklamacji na miesiąc
Zdarzenia zewnętrzne (wandalizm, kradzież, oszustwa)	Każde wystąpienie zdarzenia jest uznane za poziom krytyczny.

3) Ryzyko płynności (opisane również szerzej w części XIII)

Bank zarządza, w tym mierzy ryzyko płynności w trzech horyzontach czasowych:

- a) płynności dziennej,
- b) płynności krótkoterminowej (do 30 dni) – stosując przepływy pieniężne,
- c) płynności strukturalnej (wynikającej z wszystkich aktywów, pasywów i pozycji pozabilansowych, w tym płynności średnio- i długoterminowej) – stosując:
 - ocenę stabilności źródeł finansowania działalności Banku, w tym zwłaszcza depozytów (m.in. ustalenie poziomu osadu, uzależnienie od finansowania dużych deponentów, osób wewnętrznych, jednostek samorządu terytorialnego),
 - zestawienie urealnionych terminów płatności aktywów, pasywów i zobowiązań pozabilansowych – Lukę płynności,
 - analizę wskaźników płynnościowych,
 - ocenę poziomu aktywów płynnych,
 - testy warunków skrajnych.

Bank ogranicza ryzyko płynności poprzez:

- stosowanie systemu limitów,
- monitorowanie i reagowanie na sygnały wczesnego ostrzegania,
- utrzymywanie aktywów nieobciążonych zabezpieczających sytuację kryzysową w określonym „horyzoncie przeżycia” wynoszącym 30 dni,
- posiadanie, aktualizowanie i testowanie awaryjnych planów płynności.

W obszarze ryzyka płynności Bank stosuje następujące limity:

<i>Rodzaj limitu</i>	<i>Wartość</i>
Wskaźnik luki do 1 miesiąca	Min.1,00
Wskaźnik luki od 1 miesiąca do 3 miesięcy	Min.1,00
Wskaźnik luki od 3 miesięcy do 6 miesięcy	Min.1,00
Wskaźnik luki od 6 miesięcy do 1 roku	Min.1,00
Wskaźnik luki do 1 roku do 2 lat	Max.1,00
Wskaźnik luki do 2 lat do 5 lat	Max.1,00
Wskaźnik luki do 5 lat 10 lat	Max.1,00
Wskaźnik luki do 10 lat do 20 lat	Max.1,00
Wskaźnik luki powyżej 20 lat	Max.1,00
Wskaźnik M3	Min 1,10
Wskaźnik M4	Min 1,10
Wskaźnik LCR	Min 100%
Wskaźnik NSFR	Min.111%
Udział zobowiązań pozabilansowych udzielonych w sumie bilansowej	Max. 8%
Udział łącznej kwoty środków zgromadzonych przez dużych deponentów w bazie depozytowej	Max.10%
Relacja depozytów zerwanych do depozytów terminowych sektora niefinansowego	Max.2%
Udział depozytów powiększonych o fundusze własne w kredytach powiększonych o majątek trwały	Min.105%
Aktywa nieobciążone powiększone o zobowiązania pozabilansowe otrzymane / pasywa niestabilne	Min. 100%

4) Ryzyko walutowe

Bank mierzy ryzyko walutowe w oparciu o:

- 1) wyznaczanie pozycji walutowych;
- 2) ocenę wpływu zmian kursów walutowych na wynik finansowy Banku;
- 3) analizę wskaźników;
- 4) testy warunków skrajnych.

Bank ogranicza ryzyko walutowe poprzez:

- stosowanie systemu limitów,
- domykanie pozycji walutowych.

W obszarze ryzyka walutowego Bank przyjął następujące limity:

<i>Rodzaj limitu</i>	<i>Wartość</i>
Całkowita pozycja walutowa	max. 2% funduszy własnych
Otwarte indywidualne pozycje walutowe netto w odniesieniu do EUR, USD, GBP	max. 2% funduszy własnych
Aktywa płynne (stan gotówki w kasie, środki na rachunkach nostro oraz depozyty jednodniowe) dla każdej waluty oddzielnie	15% środków zgromadzonych przez klientów na rachunkach a`vista i bieżących; 10% środków utrzymywanych przez klientów na rachunkach terminowych

5) Ryzyko stopy procentowej w portfelu bankowym

Bank mierzy ryzyko stopy procentowej dla dwóch istotnych rodzajów tego ryzyka:

- przeszacowania wynikającego z niedopasowania terminów przeszacowania pozycji wrażliwych na zmiany stóp procentowych,
- bazowego spowodowanego niedoskonałą korelacją zmian stóp referencyjnych, w oparciu o:
 - lukę stopy procentowej,
 - ocenę wpływu zmian stóp procentowych na wynik finansowy Banku,
 - analizę wskaźników,
 - testy warunków skrajnych.

Bank ogranicza ryzyko stopy procentowej poprzez:

- stosowanie systemu limitów,
- dopasowywanie (w ramach możliwości) terminów przeszacowania aktywów i pasywów wrażliwych na zmianę stóp procentowych oraz stóp referencyjnych.

W obszarze ryzyka stopy procentowej Bank stosuje następujące limity:

<i>Rodzaj limitu</i>	<i>Wartość</i>
Limit maksymalnej dopuszczalnej zmiany wyniku odsetkowego z tytułu ryzyka przeszacowania w odniesieniu do annualizowanego wyniku odsetkowego (przy założeniu zmiany stóp procentowych o 100 p. b.)	max. 22%
Limit maksymalnej dopuszczalnej zmiany wyniku odsetkowego z tytułu ryzyka bazowego w odniesieniu do annualizowanego wyniku odsetkowego (przy założeniu zmiany stóp procentowych o 100 p. b.)	max. 10%
Limit maksymalnej dopuszczalnej zmiany wyniku odsetkowego z tytułu ryzyka przeszacowania i bazowego łącznie w odniesieniu do annualizowanego wyniku odsetkowego (przy założeniu zmiany stóp procentowych o 100 p.b.)	max. 20%
Limit maksymalnej dopuszczalnej zmiany wyniku odsetkowego z tytułu ryzyka przeszacowania i bazowego łącznie w odniesieniu do annualizowanego wyniku odsetkowego (przy założeniu zmiany stóp procentowych o 200 p.b.)	max. 13,7%
Limit maksymalnej dopuszczalnej zmiany wartości ekonomicznej Banku (przy założeniu zmiany stóp procentowych o 200 p. b.) w odniesieniu do funduszy własnych	max. 2%
Limit maksymalnej dopuszczalnej zmiany wartości ekonomicznej Banku (testy od I do IV) w odniesieniu do kapitału Tier I Banku	max. 2%

6) Ryzyko kapitałowe

Bank mierzy ryzyko kapitałowe poprzez:

- wyznaczanie wymogów kapitałowych, w ramach kapitału regulacyjnego,
- szacowanie kapitału wewnętrznego na istotne rodzaje ryzyka,
- ocenę współczynników kapitałowych,
- ocenę relacji kapitału wewnętrznego w stosunku do funduszy własnych,
- dokonywanie testów warunków skrajnych.

Bank ogranicza ryzyko kapitałowe poprzez:

- utrzymywanie odpowiedniego poziomu współczynników kapitałowych oraz relacji kapitału wewnętrznego w stosunku do funduszy własnych,
- posiadanie, aktualizowanie i testowanie awaryjnych planów kapitałowych.

W obszarze ryzyka kapitałowego Bank stosuje następujące limity alokacji kapitału:

<i>Rodzaj ryzyka</i>	<i>Wartość % w stosunku do funduszy własnych</i>
Ryzyko kredytowe	58,0%
Ryzyko walutowe	0,2%
Ryzyko operacyjne	8%
Ryzyko koncentracji zaangażowań	0%
Ryzyko płynności	0%
Ryzyko stopy procentowej w księdze bankowej	12,8%
Ryzyko kapitałowe	0%

7) Ryzyko braku zgodności

Ryzyko braku zgodności zostało uznane przez Bank, jako ryzyko trudnomierzalne, stąd Bank ocenia ryzyko braku zgodności tylko poprzez szacowanie jakościowe.

Szacowanie jakościowe odbywa się w dwóch wymiarach:

- 1) oceny skutków zdarzeń, które mogą wystąpić (w ramach ryzyka operacyjnego);
- 2) oceny skutków zdarzeń, których wystąpienie zostało zarejestrowane w oparciu o rejestr naruszeń compliance.

4. Adekwatności systemu zarządzania ryzykiem oraz ogólny profil ryzyka

Zarząd Banku oświadcza, że funkcjonujący w Banku system zarządzania ryzykiem jest adekwatny do skali oraz złożoności prowadzonej przez Bank działalności.

Profil ryzyka Banku, w ujęciu ilościowym Bank określa poprzez wskazanie udziału kapitału wewnętrznego na poszczególne rodzaje ryzyka w funduszach własnych.

Na datę sporządzenia informacji profil ryzyka Banku przedstawiał się następująco:

<i>Rodzaj ryzyka</i>	<i>Wartość % w stosunku do funduszy własnych</i>
Ryzyko kredytowe	86,5%
Ryzyko walutowe	38,2%
Ryzyko operacyjne	85,3%
Ryzyko koncentracji zaangażowań	0%
Ryzyko stopy procentowej w księdze bankowej	63,0%
Ryzyko płynności	0%
Ryzyko kapitałowe	0%

5. Liczba stanowisk dyrektorskich członków Zarządu i Rady Nadzorczej

Poszczególni członkowie Zarządu lub Rady Nadzorczej Banku nie sprawują funkcji w Zarządzie lub Radzie Nadzorczej innego podmiotu.

6. Polityka wyboru członków Zarządu i Rady Nadzorczej w Banku, strategia zróżnicowania wyboru, informacja o odpowiedzialności

Zgodnie z przyjętą *Polityką oceny odpowiedzialności kandydatów na członków Rady Nadzorczej, członków Rady Nadzorczej oraz Rady Nadzorczej w Banku Spółdzielczym w Białobrzegach*, członkowie Rady Nadzorczej podlegają ocenie odpowiedzialności indywidualnej i zbiorowej przez Zebranie Przedstawicieli.

Ocena indywidualna uwzględnia w szczególności, czy członek Rady Nadzorczej:

- 1) ma wystarczająco nieposzlakowaną opinię,
- 2) dysponuje wystarczającym poziomem wiedzy, umiejętnościami i kwalifikacjami, aby wykonywać swoje obowiązki;
- 3) potrafi działać w sposób uczciwy i etyczny, zachowując niezależność osądu, aby móc oceniać decyzje Zarządu i w razie konieczności skutecznie przeciwstawić się takim decyzjom oraz skutecznie nadzorować i monitorować proces podejmowania decyzji;
- 4) poświęca lub będzie poświęcać wystarczającą ilość czasu na wykonywanie swoich funkcji i obowiązków w Radzie Nadzorczej Banku;
- 5) cechuje się niezależnością osądu;

- 6) jest świadomy kultury, wartości, zachowania i strategii związanych z Bankiem i funkcjonowaniem Rady Nadzorczej.

Celem zbiorowej oceny odpowiedności jest zapewnienie by Rada Nadzorcza, jako całość posiadała przez cały czas odpowiedni poziom wiedzy, umiejętności i doświadczenia umożliwiające zrozumienie działań podejmowanych przez instytucję, w tym głównych ryzyk, a w szczególności, by Rada Nadzorcza:

- 1) posiadała, jako całość odpowiednią wiedzę oraz odpowiednie kompetencje i doświadczenie w zakresie działalności Banku, aby móc ocenić właściwy skład Zarządu, w tym kandydatów na stanowiska członków Zarządu oraz osób kierujących komórką do spraw zgodności;
- 2) była w stanie podejmować odpowiednie decyzje nadzorcze dotyczące modelu biznesowego, gotowości do podejmowania ryzyka, strategii oraz rynków, w których Bank funkcjonuje;
- 3) posiadała odpowiednią znajomość dziedzin wiedzy wymaganych dla działalności bankowej wśród członków Rady Nadzorczej, przy czym w procesie wyboru członków Rady Nadzorczej (przy ocenie odpowiedności) należy zadbać, by w skład wybranej Rady Nadzorczej wchodziła wystarczająca liczba członków posiadających wiedzę w zakresie każdej z dziedzin pozwalającą na omówienie podejmowanych decyzji, a także by skład Rady Nadzorczej pozwalał na wytypowanie spośród jej członków Komitetu Audytu;
- 4) posiadała znajomość tych dziedzin, za które członkowie Rady Nadzorczej są odpowiedzialni, oraz umiejętności pozwalające na skuteczne zarządzanie instytucją i kontrolowanie jej, w tym w następującym zakresie:
 - a) działalności instytucji i głównych ryzyk z nią związanych;
 - b) każdej istotnej działalności instytucji;
 - c) znaczących obszarów kompetencji finansowej, w tym rynków finansowych;
 - d) wypłacalności;
 - e) rachunkowości finansowej i sprawozdawczości;
 - f) zarządzania ryzykiem, zgodności z przepisami;
 - g) technologii informacyjnej i bezpieczeństwa;
 - h) rynków lokalnych, regionalnych;
 - i) środowiska prawnego i regulacyjnego;
 - j) umiejętności i doświadczenia w zakresie zarządzania;
 - k) umiejętności strategicznego planowania.

Ocena indywidualna dokonywana jest, jako ocena wstępna przy wyborze kandydatów na członków Rady Nadzorczej oraz jako ocena następcza - w trakcie kadencji Rady Nadzorczej.

Ostatnia ocena Rady Nadzorczej przeprowadzona była za rok obrotowy 2019 i jest przeprowadzana w okresach dwuletnich. Zebranie Przedstawicieli pozytywnie oceniło działalność Rady Nadzorczej oraz pozytywnie oceniła kwalifikacje poszczególnych członków Rady Nadzorczej. Członkowie Rady Nadzorczej, a także Rada Nadzorcza, jako organ kolegialny spełniają kryterium odpowiedności.

Zgodnie z przyjętą *Polityką oceny odpowiedności kandydatów na członków Zarządu, członków Zarządu oraz Zarządu w Banku Spółdzielczym w Białobrzegach*, Rada Nadzorcza dokonuje oceny odpowiedności w odniesieniu do każdego z kandydatów i członków Zarządu z osobna oraz oceny odpowiedności zbiorowej dotyczącej Zarządu, jako organu Banku.

Rada Nadzorcza przeprowadzając wstępną i następczą ocenę odpowiedności indywidualnej członków Zarządu uwzględnia w szczególności, czy członkowie:

- 1) mają wystarczająco nieposzlakowaną opinię;
- 2) dysponują wystarczającym poziomem wiedzy, umiejętności i kompetencji, aby wykonywać swoje obowiązki;
- 3) potrafią działać w sposób uczciwy i etyczny, zachowując niezależność osądu, aby móc oceniać decyzje organu zarządzającego pełniącego funkcję kierowniczą i w razie konieczności skutecznie przeciwstawić się takim decyzjom oraz skutecznie nadzorować i monitorować proces podejmowania decyzji;
- 4) poświęcają lub będą poświęcać wystarczającą ilość czasu na wykonywanie swoich funkcji i obowiązków w instytucji;
- 5) cechują się niezależnością osądu.

Celem zbiorczej oceny odpowiedności jest zapewnienie by Zarząd, jako całość posiadał przez cały czas odpowiedni poziom wiedzy, umiejętności i doświadczenia umożliwiające zrozumienie działań podejmowanych przez Bank, w tym głównych ryzyk, a w szczególności, by:

- 1) był w stanie podejmować odpowiednie decyzje dotyczące modelu biznesowego, gotowości do podejmowania ryzyka, strategii oraz rynków, w których Bank funkcjonuje;
- 2) posiadał odpowiednią znajomość dziedzin wiedzy wymaganych dla działalności bankowej wśród członków Zarządu, przy czym Rada Nadzorcza przy ocenie odpowiedności zobowiązana jest zapewnić wystarczającą liczbę członków posiadających wiedzę w zakresie każdej z dziedzin pozwalającą na omówienie podejmowanych decyzji;
- 3) posiadał znajomość tych dziedzin, za które członkowie Zarządu są zbiorowo odpowiedzialni, oraz umiejętności pozwalające na skuteczne zarządzanie instytucją i kontrolowanie jej, w tym w następującym zakresie:
 - a) działalności instytucji i głównych ryzyk z nią związanych;
 - b) każdej istotnej działalności instytucji;

- c) znaczących obszarów kompetencji finansowej, w tym rynków finansowych, wypłacalność;
- d) rachunkowości finansowej i sprawozdawczości;
- e) zarządzania ryzykiem, zgodności z przepisami;
- f) technologii informacyjnej i bezpieczeństwa;
- g) rynków lokalnych, regionalnych;
- h) środowiska prawnego i regulacyjnego;
- i) umiejętności i doświadczenia w zakresie zarządzania;
- j) umiejętności strategicznego planowania.

Za rok obrotowy 2020 Rada Nadzorcza pozytywnie oceniła kwalifikacje członków Zarządu oraz pozytywnie oceniła działalność zbiorową Zarządu Banku jako organu posiadającego odpowiednie doświadczenie praktyczne do zarządzania Bankiem.

7. Informacja o Komitetach powołanych w Banku

W Banku funkcjonuje Komitet Audytu, który spotyka się w terminach ustalonych przez Przewodniczącego Komitetu Audytu, nie rzadziej jednak niż cztery razy w roku.

8. System przepływu informacji w zakresie ryzyka stosowany w Banku

System przepływu informacji w zakresie ryzyka dotyczy głównie istotnych rodzajów ryzyka i odbywa się zgodnie z wewnętrzną procedurą Banku.

W ramach informacji zarządczej z obszaru każdego ryzyka sprawozdawane są:

- 1) wyniki pomiaru ryzyka, (wynikające z pomiarów opisanych w części II.3), w tym wyniki testów warunków skrajnych,
- 2) informacja o realizacji przyjętych w Banku celów strategicznych (tolerancji / apetytu na ryzyko) oraz pozostałych limitów,
- 3) wnioski dla Zarządu i Rady Nadzorczej.

Raporty z zakresu poszczególnych rodzajów ryzyka pozwalają Zarządowi i Radzie Nadzorczej na m.in.:

- 1) monitorowanie poziomu ryzyka, w tym przyjętych limitów;
- 2) kontrolę realizacji celów strategicznych;
- 3) ocenę skutków podejmowanych decyzji;
- 4) podejmowanie odpowiednich działań w celu ograniczania ryzyka.

System informacji zarządczej z ryzyka kapitałowego dostarcza informacji na temat:

- 1) poziomu, struktury i zmian w funduszach własnych;
- 2) poziomu uznanego kapitału;
- 3) poziomu i zmian współczynników kapitałowych, w tym struktury i zmian w aktywach ważonych ryzykiem;
- 4) poziomu i struktury kapitału wewnętrznego;
- 5) wyników testów warunków skrajnych;
- 6) realizacji przyjętych limitów alokacji;
- 7) realizacji planu kapitałowego.

Raporty z zakresu adekwatności kapitałowej pozwały kierownictwu Banku na dostęp do aktualnych, pełnych i rzetelnych informacji dotyczących ryzyka kapitałowego, tym samym umożliwiając kontrolę i ocenę stopnia realizacji przyjętej strategii.

Raporty z ryzyka braku zgodności zawierają m.in.:

- 1) zidentyfikowane ryzyka braku zgodności wraz z ich oceną oraz rekomendowanymi mechanizmami kontrolowania i ograniczania ryzyka, w tym informacje o profilu ryzyka;
- 2) podsumowanie wszystkich naruszeń compliance, które wystąpiły w okresie objętym raportem;
- 3) ocenę skuteczności rekomendowanych środków naprawczych, które były wydawane na bieżąco lub zawarte w poprzednim raporcie;
- 4) rodzaj i wyniki przeprowadzonych monitoringów i testów zgodności.

Systemem informacji zarządczej były objęte wszystkie rodzaje ryzyka uznawane przez Bank za istotne. Zakres i częstotliwość raportowania dostosowany jest do skali narażenia na ryzyko, a także zmienności ryzyka, zapewniając możliwość podjęcia decyzji oraz odpowiedniej reakcji w przypadku zmiany ekspozycji na ryzyko.

Zespół ryzyk i analiz sporządza analizy dla Zarządu Banku z poszczególnych rodzajów ryzyka w okresach miesięcznych, za wyjątkiem ryzyka stopy procentowej, ryzyka operacyjnego i ryzyka braku zgodności (informacja jest sporządzana w okresach kwartalnych).

Rada Nadzorcza Banku otrzymuje informacje w okresach kwartalnych.

III. Fundusze własne

1. Budowa funduszy własnych

Lp*	Pozycja	Kwota tys. zł
1	Instrumenty kapitałowe i powiązane azio emisyjne	Nie dotyczy
2	Zyski zatrzymane	Nie dotyczy
3	Skumulowane inne całkowite dochody (i pozostałe kapitały rezerwowe)	24 602
3a	Fundusze ogólne ryzyka bankowego	200
4	Kwota kwalifikujących się pozycji, o których mowa w art. 484 ust. 3 i powiązane azio emisyjne przeznaczone do wycofania z kapitału podstawowego Tier I	3
5a	Niezależnie zweryfikowane zyski z bieżącego okresu po odliczeniu wszelkich możliwych do przewidzenia obciążeń i dywidend	Nie dotyczy
6	Kapitał podstawowy Tier I przed korektami regulacyjnymi	24 802
7	Dodatkowe korekty wartości (kwota ujemna)	-129
7a	Dodatkowe odliczenie z tytułu rezerw	Nie dotyczy
8	Wartości niematerialne i prawne (po odliczeniu powiązanej rezerwy z tytułu odroczonego podatku dochodowego) (kwota ujemna)	-36
17	Bezpośrednie, pośrednie i syntetyczne udziały kapitałowe w instrumentach w kapitale podstawowym Tier I podmiotów sektora finansowego, jeżeli podmioty te mają z instytucją krzyżowe powiązania kapitałowe mające na celu sztuczne zawyżanie funduszy własnych instytucji (kwota ujemna)	Nie dotyczy
18	Posiadane przez instytucję bezpośrednie, pośrednie i syntetyczne udziały kapitałowe w instrumentach w kapitale podstawowym Tier I podmiotów sektora finansowego, jeżeli instytucja nie dokonała znacznej inwestycji w te podmioty (kwota przekraczająca próg 10% oraz po odliczeniu kwalifikowanych pozycji krótkich) (kwota ujemna)	Nie dotyczy
19	Posiadane przez instytucję bezpośrednie, pośrednie i syntetyczne udziały kapitałowe w instrumentach w kapitale podstawowym Tier I podmiotów sektora finansowego, jeżeli instytucja dokonała znacznej inwestycji w te podmioty (kwota przekraczająca próg 10% oraz po odliczeniu kwalifikowanych pozycji krótkich) (kwota ujemna)	Nie dotyczy
21	Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego wynikające z różnic przejściowych (kwota przekraczająca próg 10% po odliczeniu powiązanej rezerwy z tytułu odroczonego podatku dochodowego w przypadku spełnienia warunków określonych w art. 38 ust. 3 (kwota ujemna)	Nie dotyczy
22	Kwota przekraczająca próg 17,65% (kwota ujemna)	Nie dotyczy
23	W tym: posiadane przez instytucję bezpośrednie i pośrednie instrumenty w kapitale podstawowym Tier I podmiotów sektora finansowego, jeżeli instytucja dokonała znacznej inwestycji w te podmioty	Nie dotyczy
25	W tym: aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego wynikające z różnic przejściowych	Nie dotyczy
25a	Straty za bieżący rok obrachunkowy (kwota ujemna)	Nie dotyczy
25b	Możliwe do przewidzenia obciążenia podatkowe związane z pozycjami kapitału podstawowego Tier I (kwota ujemna)	Nie dotyczy
27	Kwalifikowalne odliczenia od pozycji w kapitale dodatkowym Tier I które przekraczają wartość kapitału dodatkowego Tier I instytucji (kwota ujemna)	Nie dotyczy
28	Całkowite korekty regulacyjne w kapitale podstawowym Tier I	165
29	Kapitał podstawowy Tier I	24 637
33	Kwota kwalifikujących się pozycji, o których mowa w art. 484 ust. 4 i powiązane azio emisyjne przeznaczone do wycofania z kapitału dodatkowego Tier I	Nie dotyczy
36	Kapitał dodatkowy Tier I przed korektami regulacyjnymi	Nie dotyczy
39	Bezpośrednie, pośrednie i syntetyczne udziały kapitałowe we własnych instrumentach dodatkowych w kapitale Tier I podmiotów sektora finansowego, jeżeli instytucja nie dokonała znacznej inwestycji w te podmioty (kwota przekraczająca próg 10% oraz po odliczeniu kwalifikowanych pozycji krótkich) (kwota ujemna)	Nie dotyczy
40	Posiadane przez instytucję bezpośrednie, pośrednie i syntetyczne udziały kapitałowe we własnych instrumentach dodatkowych w kapitale Tier I podmiotów sektora finansowego, jeżeli instytucja dokonała znacznej inwestycji	Nie dotyczy

	w te podmioty (po odliczeniu kwalifikowanych pozycji krótkich) (kwota ujemna)	
42	Kwalifikowalne odliczenia od pozycji w kapitale Tier II, które przekraczają wartość kapitału Tier II instytucji (wartość ujemna)	Nie dotyczy
43	Całkowite korekty regulacyjne w kapitale dodatkowym Tier I	Nie dotyczy
44	Kapitał dodatkowy Tier I	Nie dotyczy
45	Kapitał Tier I (kapitał Tier I = kapitał podstawowy Tier I + kapitał dodatkowy Tier I)	24 637
46	Instrumenty kapitałowe i powiązane azio emisyjne	Nie dotyczy
47	Kwota kwalifikujących się pozycji, o których mowa w art. 484 ust. 5 i powiązane azio emisyjne przeznaczone do wycofania z kapitału Tier II	Nie dotyczy
50	Korekty z tytułu ryzyka kredytowego	Nie dotyczy
51	Kapitał Tier II przed korektami regulacyjnymi	Nie dotyczy
54	Bezpośrednie i pośrednie udziały kapitałowe w instrumentach w kapitale Tier II i pożyczki podporządkowane podmiotów sektora finansowego, jeżeli instytucja nie dokonała znacznej inwestycji w te podmioty (kwota przekraczająca próg 10% oraz po odliczeniu kwalifikowanych pozycji krótkich) (kwota ujemna)	Nie dotyczy
55	Posiadane przez instytucję bezpośrednie i pośrednie udziały kapitałowe w instrumentach w kapitale Tier II i pożyczki podporządkowane podmiotów sektora finansowego, jeżeli instytucja dokonała znacznej inwestycji w te podmioty (po odliczeniu kwalifikowanych pozycji krótkich) (kwota ujemna)	Nie dotyczy
57	Całkowite korekty regulacyjne w kapitale Tier II	Nie dotyczy
58	Kapitał Tier II	Nie dotyczy
59	Łączny kapitał (łączny kapitał = kapitał Tier I + Kapitał Tier II)	24 637
60	Aktywa ważone ryzykiem razem	150 169
61	Kapitał podstawowy Tier I (wyrażony, jako odsetek kwoty ekspozycji na ryzyko)	16,41%
62	Kapitał Tier I (wyrażony, jako odsetek kwoty ekspozycji na ryzyko)	16,41%
63	Łączny kapitał (wyrażony, jako odsetek kwoty ekspozycji na ryzyko)	16,41%
64	Wymóg bufora dla poszczególnych instytucji (wymóg dotyczący kapitału podstawowego Tier I zgodnie z art. 92 ust. 1 lit. a) powiększony o wymogi utrzymywania bufora zabezpieczającego i antycyklicznego, jak również bufor ryzyka systemowego oraz bufor instytucji o znaczeniu systemowym wyrażony, jako odsetek kwoty ekspozycji na ryzyko)	18,50%
65	W tym: wymóg utrzymywania bufora zabezpieczającego	2,5%
66	W tym: wymóg utrzymywania bufora antycyklicznego	0%
67	W tym: wymóg utrzymywania bufora ryzyka systemowego	0%
67a	W tym: bufor globalnych instytucji o znaczeniu systemowym lub bufor innych instytucji o znaczeniu systemowym	0%
68	Kapitał podstawowy Tier I dostępny w celu pokrycia buforów (wyrażony, jako odsetek kwoty ekspozycji na ryzyko)	Nie dotyczy
72	Bezpośrednie i pośrednie udziały kapitałowe podmiotów sektora finansowego, jeżeli instytucja nie dokonała znacznej inwestycji w te podmioty (kwota poniżej progu 10% oraz po odliczeniu kwalifikowanych pozycji krótkich)	Nie dotyczy
73	Posiadane przez instytucję bezpośrednie i pośrednie udziały kapitałowe w instrumentach w kapitale podstawowym Tier I podmiotów sektora finansowego, jeżeli instytucja dokonała znacznej inwestycji w te podmioty (kwota poniżej progu 10% oraz po odliczeniu kwalifikowanych pozycji krótkich)	Nie dotyczy
75	Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego wynikające z różnic przejściowych (kwota poniżej progu 10% po odliczeniu powiązanej rezerwy z tytułu odroczonego podatku dochodowego w przypadku spełnienia warunków określonych w art. 38 ust. 3	Nie dotyczy
76	Korekty z tytułu ryzyka kredytowego uwzględnione w kapitale Tier II w odniesieniu do ekspozycji objętych metodą standardową (przed zastosowaniem pułapu)	Nie dotyczy
77	Pułap uwzględniania korekt z tytułu ryzyka kredytowego w kapitale Tier II zgodnie z metodą standardową	Nie dotyczy
80	Bieżący pułap w odniesieniu do instrumentów w kapitale podstawowym Tier I będących przedmiotem ustaleń dotyczących wycofania	Nie dotyczy
81	Kwota wyłączona z kapitału podstawowego Tier I ze względu na pułap (nadwyżka ponad pułap po upływie terminów wykupu i zapadalności)	Nie dotyczy

82	Bieżący pułap w odniesieniu do instrumentów dodatkowych w kapitale Tier I będących przedmiotem ustaleń dotyczących wycofania	<i>Nie dotyczy</i>
83	Kwota wyłączona z kapitału dodatkowego Tier I ze względu na pułap (nadwyżka ponad pułap po upływie terminów wykupu i zapadalności)	<i>Nie dotyczy</i>
84	Bieżący pułap w odniesieniu do instrumentów w kapitale Tier II będących przedmiotem ustaleń dotyczących wycofania	<i>Nie dotyczy</i>
85	Kwota wyłączona z kapitału Tier II ze względu na pułap (nadwyżka ponad pułap po upływie terminów wykupu i zapadalności)	<i>Nie dotyczy</i>

*) numeracja zgodna z Rozporządzeniem wykonawczym Komisji (UE) nr 1423/2013 z dnia 20 grudnia 2013 r. ustanawiającym wykonawcze standardy techniczne w zakresie wymogów dotyczących ujawniania informacji na temat funduszy własnych instytucji

2. Ogólny opis cech instrumentów w kapitale podstawowym Tier I

Kapitał podstawowy Tier I, na który składają się:

- 1) wpłacony fundusz udziałowy (Bank zalicza do funduszy własnych udziały opłacone po dacie 28 czerwca 2013 roku po uzyskaniu zgody KNF),
- 2) fundusz zasobowy,
- 3) fundusz ogólnego ryzyka na niezidentyfikowane ryzyko działalności bankowej.

Pomniejszenia kapitału podstawowego Tier I to wartości niematerialne i prawne wycenione według wartości bilansowej.

Bank zrzesza ogółem 1 941 członków, w tym 1 935 członków posiada pełny udział i 6 członków, którzy posiadają niepełny udział. Fundusz udziałowy wynosi 297 tys. zł.

Członek będący osobą fizyczną lub osobą prawną obowiązany jest wnieść wpisowe 100,00 zł oraz zadeklarować i wpłacić przynajmniej 1 udział. Wysokość jednego udziału wynosi 150,00 zł.

Członek może posiadać większą ilość udziałów, które przed wpłaceniem powinien pisemnie zadeklarować. Wszyscy członkowie mają równe prawa i obowiązki bez względu na liczbę posiadanych udziałów. Za straty powstałe w Banku jego członkowie odpowiadają do wysokości zadeklarowanych udziałów.

W celu ochrony interesów członków Zarząd Banku, jest uprawniony do podjęcia decyzji o wstrzymaniu albo ograniczeniu zwrotu wpłat na udziały w przypadkach określonych w art. 10c ustawy Prawo bankowe.

Wstrzymanie albo ograniczenie zwrotu wpłat na udziały następuje w drodze uchwały Zarządu. Zarząd informuje członków żądających zwrotu wpłat na udziały o podjętej uchwale, w formie pisemnej, wysłanej listem poleconym, w terminie 7 dni od daty podjęcia uchwały przez Zarząd. Przepisy art. 32 ustawy Prawo spółdzielcze nie stosuje się.

W przypadku ustania przesłanek będących podstawą wstrzymania albo ograniczenia zwrotu wpłat na udziały Zarząd może dokonywać wypłat członkom Banku po podjęciu uchwały w przedmiocie ustania przesłanek będących podstawą wstrzymania albo ograniczenia zwrotu wpłat na udziały, żądającym zwrotu wpłat na udziały. Zwrot tych wpłat nie może nastąpić przed zatwierdzeniem sprawozdania finansowego za rok, w którym ustały te przesłanki, oraz w przypadku, gdy jego udziały zostały przeznaczone na pokrycie strat Banku. Zwrot wpłat na udziały, o których mowa w zdaniu pierwszym następuje w terminie 7 dni od dnia podjęcia uchwały, o której mowa powyżej.

3. Informacja w zakresie instrumentów kapitałowych zaliczanych do kapitału dodatkowego Tier I kapitału Tier II zgodnie z poniższym wzorem

Nie dotyczy. Bank nie posiada instrumentów kapitałowych.

IV. Wymogi kapitałowe

1. Metoda szacowania kapitału wewnętrznego oraz przyjęty przez Bank poziom adekwatności kapitałowej

Bank wyznacza kapitał wewnętrzny na wszystkie zidentyfikowane ryzyka istotne dla Banku, które nie zostały objęte wyznaczaniem kapitału regulacyjnego lub w ocenie Banku kapitał ten nie w pełni pokrywa ryzyko.

W procesie szacowania kapitału wewnętrznego wykorzystywane są efekty pomiaru ryzyka, dokonywanego w oparciu o obowiązujące procedury w zakresie zarządzania poszczególnymi rodzajami ryzyka.

Bank dokonuje agregacji wymogów kapitałowych na poszczególne rodzaje ryzyka uznane za istotne w oparciu o metodę minimalnego wymogu kapitałowego.

Poziomem wyjściowym dla ustalenia kapitału wewnętrznego jest wyliczony regulacyjny wymóg kapitałowy.

Bank wyznacza regulacyjny wymóg kapitałowy dla ryzyka:

- 1) kredytowego, w oparciu o metodę standardową,
- 2) operacyjnego, w oparciu o metodę wskaźnika bazowego,
- 3) walutowego, w oparciu o metodę de minimis.

Przy obliczaniu dodatkowych wymogów kapitałowych na poszczególne rodzaje ryzyka uznane za istotne przyjmuje się następujące założenia:

- 1) kapitał wewnętrzny na poszczególne rodzaje ryzyka obliczany jest, jako koszt lub utracony przychód (za wyjątkiem ryzyka koncentracji i ryzyka operacyjnego), który może się pojawić w wyniku zaistnienia sytuacji nieoczekiwanej;
- 2) koszt lub utracony przychód, o którym mowa w pkt 1, obliczany jest na podstawie testów warunków skrajnych, które Bank przeprowadza dla poszczególnych rodzajów ryzyka uznanych za istotne;
- 3) część lub całość kwoty, o której mowa w pkt 2, Bank może zabezpieczyć z wyniku finansowego zaplanowanego na dany rok obrotowy;
- 4) poziom akceptowalnej straty lub utraconego przychodu (tzw. wskaźnik wrażliwości) Bank wyznacza raz do roku, (jako procent funduszy własnych Banku);

dodatkowym wymogiem kapitałowym dla poszczególnych rodzajów ryzyka (za wyjątkiem ryzyka koncentracji i ryzyka operacyjnego) jest kwota, o jaką koszt lub utracony przychód przekroczy akceptowalny poziom ryzyka, o którym mowa w pkt 4.

Wyznaczając wymagany poziom kapitału wewnętrznego, z wykorzystaniem w/w metod, Bank:

- 1) ocenia czy regulacyjny wymóg kapitałowy w pełni pokrywa ryzyko kredytowe, operacyjne i walutowe i jeżeli jest to konieczne, to, zgodnie z obowiązującymi w Banku Zasadami szacowania kapitału wewnętrznego, oblicza dodatkowy wymóg kapitałowy na te ryzyka;
- 2) szacuje wymogi kapitałowe na pozostałe, istotne rodzaje ryzyka nieobjęte wyznaczaniem regulacyjnych wymogów kapitałowych;
- 3) wyznacza zagregowany kapitał wewnętrzny, stanowiący sumę wymogów, o których mowa w pkt 1 i 2.

Celem strategicznym Banku w zakresie poziomu adekwatności kapitałowej jest utrzymywanie relacji kapitału wewnętrznego w stosunku do funduszy własnych na minimalnym poziomie 79%.

Na datę informacji relacja wynosiła 65,1%.

W 2020 roku Komisja Nadzoru Finansowego nie nałożyła na Bank obowiązku utrzymywania dodatkowych wymogów kapitałowych.

2. Regulacyjny wymóg kapitałowy na ryzyko kredytowe w podziale na kategorie ekspozycji

Wykaz ekspozycji w podziale na poszczególne kategorie ekspozycji, jako 8% kwot ważonych ryzykiem, z podziałem na ekspozycje bilansowe i pozabilansowe

<i>Kategoria</i>	<i>Wartość aktywów ważonych ryzykiem tys. zł</i>	<i>Wymóg kapitałowy tys. zł</i>
ekspozycje wobec rządów centralnych lub banków centralnych	2 594	207
ekspozycje wobec samorządów regionalnych lub władz lokalnych	409	33
ekspozycje wobec podmiotów sektora publicznego	30	2
ekspozycje wobec instytucji	-	-
ekspozycje wobec przedsiębiorstw	8 712	697
ekspozycje detaliczne	84 036	6 723
ekspozycje zabezpieczone hipotekami na nieruchomościach	16 789	1 343
ekspozycje, których dotyczy niewykonanie zobowiązania	3 730	298
ekspozycje w postaci jednostek uczestnictwa lub udziałów w przedsiębiorstwach zbiorowego inwestowania	-	-
ekspozycje kapitałowe	3 199	256
pozycje związane ze szczególnie wysokim ryzykiem	-	-
inne pozycje	9 645	772
Razem regulacyjny wymóg kapitałowy na ryzyko kredytowe		10 331

3. Łączne wymogi kapitałowe z tytułu ryzyka kredytowego, operacyjnego i walutowego

<i>Ryzyko</i>	<i>Regulacyjny wymóg kapitałowy tys. zł</i>
– kredytowe	10 331
– operacyjne	1 682
– walutowe	0
RAZEM	12 013

V. Ryzyko kredytowe

1. Definicja dla należności: nieobsługiwanych i restrukturyzowanych oraz przeterminowanych i zagrożonych, podejścia w zakresie korekt wartości i rezerw celowych/odpisów dotyczących odsetek, w tym również rezerwy na ryzyko

Ekspozycje nieobsługiwane i restrukturyzowane są zdefiniowane w Rozporządzeniu wykonawczym Komisji (UE) nr 680/2014 z dnia 16 kwietnia 2014 r. ustanawiającym wykonawcze standardy techniczne dotyczące sprawozdawczości nadzorczej instytucji zgodnie z Rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 575/2013 (dalej: Rozporządzenie 680/2014).

Zgodnie z Załącznikiem V do Rozporządzenia 680/2014, za ekspozycje nieobsługiwane uznaje się ekspozycje, które spełniają dowolne z poniższych kryteriów:

- przeterminowanie istotnych ekspozycji o ponad 90 dni,
- małe prawdopodobieństwo wywiązania się w całości przez dłużnika ze swoich zobowiązań kredytowych bez konieczności realizacji zabezpieczenia, niezależnie od istnienia przeterminowanych kwot lub liczby dni przeterminowania.

Jednocześnie ekspozycje, w odniesieniu, do których uznaje się, że miało miejsce niewykonanie zobowiązania zgodnie z art. 178 CRR, oraz ekspozycje, w odniesieniu, do których stwierdzono utratę wartości zgodnie z mającymi zastosowanie standardami rachunkowości, zawsze uznaje się za ekspozycje nieobsługiwane. W praktyce za ekspozycje nieobsługiwane Bank uznaje ekspozycje zagrożone.

Za należności przeterminowane Bank uznaje należności, które nie zostały spłacone w terminie spłaty, ustalonym w umowie kredytowej (dotyczy rat lub całej należności) lub na skutek wypowiedzenia umowy w całości lub w części przez Bank. Definicja ta stosowana jest dla celów rachunkowości.

Należnościami zagrożonymi są ekspozycje kredytowe zaliczone do kategorii poniżej standardu, wątpliwej i straconej zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Rozwoju i Finansów w sprawie zasad tworzenia rezerw na ryzyko związane z działalnością banków.

Bank tworzy rezerwy celowe na ekspozycje zagrożone oraz odpisy na odsetki od tych ekspozycji w wysokości:

- 20% w zakresie ekspozycji w kategorii poniżej standardu,
- 50% w zakresie ekspozycji w kategorii wątpliwej,
- 100% w zakresie ekspozycji w kategorii straconej,

po uwzględnieniu pomniejszeń podstawy naliczania rezerw i odpisów.

Bank tworzy rezerwę na ryzyko ogólne zgodnie z wewnętrzną procedurą.

2. Kategorie ekspozycji kredytowych, w tym kategorie istotne

Bank dokonuje podziału ekspozycji kredytowych na następujące kategorie:

<i>Kategoria ekspozycji</i>	<i>Wartość tys. zł</i>	<i>Czy kategoria jest istotna tak/nie</i>
wobec samorządów regionalnych lub władz lokalnych	2 044	Nie
ekspozycje wobec przedsiębiorstw	9 136	Nie
ekspozycje detaliczne	118 475	Tak
ekspozycje zabezpieczone hipotekami na nieruchomościach	35 117	Nie
których dotyczy niewykonanie zobowiązania	2 913	Nie
ekspozycje wobec podmiotów sektora publicznego	50	Nie

przy czym przyjmuje, że klasy ekspozycji kredytowych, które stanowią przynajmniej 30% łącznej kwoty ekspozycji kredytowych wyznaczają istotne kategorie ekspozycji.

3. Struktura geograficzna ekspozycji kredytowych

Bank ze względu na jednolity teren działania nie dokonuje podziału ekspozycji kredytowych na regiony geograficzne.

4. Struktura branżowa ekspozycji kredytowych

Bank dokonuje podziału ekspozycji kredytowych na następujące branże (według Polskiej Klasyfikacji Działalności, z wyłączeniem ekspozycji kredytowej wobec konsumentów):

<i>Branża</i>	<i>Wartość tys. zł</i>	<i>Czy branża jest istotna tak/nie</i>
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	27 350	Tak
Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle	7 533	Tak
Przetwórstwo przemysłowe	7 599	Tak
Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją	1 620	Nie
Budownictwo	1 804	Nie
Transport i gospodarka maszynowa	2 206	Nie
Działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi	1 841	Nie
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa	910	Nie
Działalność związana z obsługą rynku nieruchomości	3 994	Nie
Działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca	205	Nie
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne	2 786	Nie
Edukacja	58	Nie
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	51	Nie
Pozostała działalność usługowa	849	Nie

przy czym przyjmuje, że trzy branże, które posiadają największe zaangażowanie udziału ekspozycji kredytowych są istotne.

5. Struktura ekspozycji kredytowych według terminów zapadalności

Podział ekspozycji kredytowych według terminów zapadalności przedstawia się następująco:

<i>Termin zapadalności</i>	<i>Wartość tys. zł</i>
do 1 miesiąca	7 227
1 – 3 miesięcy	4 165
3 – 6 miesięcy	6 356
6 – 12 miesięcy	12 536
1 rok – 2 lat	17 384
2 lata – 5 lat	37 570
5 lat – 10 lat	38 640
10 lat – 20 lat	39 672
powyżej 20 lat	8 020

6. Struktura ekspozycji zagrożonych według kategorii dla istotnych branż

Podział ekspozycji kredytowych zagrożonych dla istotnych branż przedstawia się następująco:

w tys. zł

<i>Struktura ekspozycji zagrożonych</i>	<i>Poniżej standardu</i>	<i>Wątpliwe</i>	<i>Stracone</i>
<i>Istotna branża</i>			
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	69	51	477
Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle	0	0	0
Przetwórstwo przemysłowe	0	0	2 723

7. Zmiana stanu korekt i rezerw/odpisów z tytułu ekspozycji zagrożonych wraz z saldem początkowym i końcowym

w tys. zł

<i>Kategoria</i>	<i>Saldo początkowe</i>		<i>Saldo końcowe</i>	
	<i>Rezerwy celowe</i>	<i>Odpisy na odsetki</i>	<i>Rezerwy celowe</i>	<i>Odpisy na odsetki</i>
<i>Poniżej standardu</i>	143	1	94	0
<i>Wątpliwe</i>	259	4	163	3
<i>Stracone</i>	4 094	994	3 018	666

8. Jakość kredytowa ekspozycji restrukturyzowanych

		a	b	C	d	e	f	g	h
		Wartość bilansowa brutto (w przypadku ekspozycji w bilansie) /kwota nominalna ekspozycji (w przypadku ekspozycji pozabilansowych)				Skumulowana utrata wartości, skumulowane ujemne zmiany wartości godziwej z tytułu ryzyka kredytowego i rezerw		Zabezpieczenia rzeczowe lub gwarancje finansowe otrzymane	
		Obsługiwane ekspozycje restrukturyzowane	Nieobsługiwane ekspozycje restrukturyzowane		W tym ekspozycje dotknięte utratą wartości	Obsługiwanych ekspozycji restrukturyzowanych	Nieobsługiwanych ekspozycji restrukturyzowanych		W tym zabezpieczenie i gwarancje finansowe otrzymane z powodu nieobsługiwanych ekspozycji, wobec których zastosowano środki restrukturyzacyjne
				W tym ekspozycje, których dotyczy niewykonanie zobowiązania					
1	Kredyty i zaliczki								
2	Banki centralne								
3	Instytucje rządowe								
4	Instytucje kredytowe								
5	Inne instytucje finansowe								
6	Przedsiębiorstwa niefinansowe								
7	Gospodarstwa domowe	264 041	459 091		346 336	1 779	219 978	-	
8	Dłużne papiery wartościowe								
9	Udzielone zobowiązania do udzielenia pożyczki								
10	Łącznie	264 041	459 091		346 336	1 779	219 978	-	

Legenda:

	pola, których wypełnianie jest obowiązkowe
	pola, których wypełnianie jest nieobowiązkowe

9. Jakość kredytowa ekspozycji obsługiwanych i nieobsługiwanych w podziale według liczby dni przeterminowania

		a	b	c	d	e	f	g	h	i	j	k	l
		Wartość bilansowa brutto/kwota nominalna											
		Ekspozycje obsługiwane			Ekspozycje nieobsługiwane								
		Nieprzeterminowane lub przeterminowane ≤ 30 dni	Przeterminowane > 30 dni ≤ 90 dni		Małe prawdopodobieństwo spłaty ekspozycji nieprzeterminowanych albo przeterminowanych ≤ 90 dni	Przeterminowane > 90 dni ≤ 180 dni	Przeterminowane > 180 dni ≤ 1 rok	Przeterminowane > 1 rok ≤ 5 lat	Przeterminowane powyżej 5 lat	Przeterminowane > 5 lat ≤ 7 lat	Przeterminowane > 7 lat	W tym ekspozycje, których dotyczy niewykonanie zobowiązania	
1	Kredyty i zaliczki												
2	Banki centralne												
3	Instytucje rządowe	2 054 691	2 054 691										
4	Instytucje kredytowe												
5	Inne instytucje finansowe												
6	Przedsiębiorstwa niefinansowe	11 818 452	11 818 452		1 046 308	1 046 308						-	
7	W tym MŚP	11 818 452	11 818 452		1 046 308	1 046 308						-	
8	Gospodarstwa domowe	149 985 706	149 901 924	83 782	4 726 357	1 148 019	101 295	939 977	2 537 066			-	
9	Dłużne papiery wartościowe												
10	Banki centralne												
11	Instytucje rządowe												
12	Instytucje kredytowe												

13	Inne instytucje finansowe												
14	Przedsiębiorstwa niefinansowe												
15	Ekspozycje pozabilansowe												
16	Banki centralne												
17	Instytucje rządowe												
18	Instytucje kredytowe												
19	Inne instytucje finansowe												
20	Przedsiębiorstwa niefinansowe												
21	Gospodarstwa domowe												
22	Łącznie	163 858 849	163 775 067	83 782	5 772 665	2 194 327	101 295		939 977	2 537 066			

Legenda:

pola, których wypełnianie jest obowiązkowe

pola, których wypełnianie jest nieobowiązkowe

pola zablokowane, zgodnie ze wzorcem zaprezentowanym w „Wytycznych dotyczących ujawniania w zakresie ekspozycji nieobsługiwanych i restrukturyzowanych” (EBA/GL/2018/10)

kolumny „h” oraz „i” - dostosowano do podziału terminowego obowiązującego w sprawozdawczości FINREP, formularz F.18, w wytycznych EBA obowiązujących przedziały: kol „h” - przeterminowane >1 rok <=2 lata, kol „i” - przeterminowane >2 lata<=5 lat

10. Ekspozycje obsługiwane i nieobsługiwane oraz związane z nimi rezerwy

		Wartość bilansowa brutto/kwota nominalna						Skumulowana utrata wartości, skumulowane ujemne zmiany wartości godziwej z tytułu ryzyka kredytowego i rezerw						Skumulo wane odpisania częściowe	Otrzymane zabezpieczenie i gwarancje finansowe	
		Ekspozycje obsługiwane			Ekspozycje nieobsługiwane			Ekspozycje obsługiwane – skumulowana utrata wartości i rezerwy			Ekspozycje nieobsługiwane – skumulowana utrata wartości, skumulowane ujemne zmiany wartości godziwej z powodu ryzyka kredytowego i rezerw				Z tytułu ekspozycji obsługiwanych	Z tytułu ekspozycji nieobsługiwanych
			W tym etap 1	W tym etap 2		W tym etap 2	W tym etap 3		W tym etap 1	W tym etap 2		W tym etap 2	W tym etap 3			
1	Kredyty i zaliczki															
2	Banki centralne															
3	Institucje rządowe	2 054 691														
4	Institucje kredytowe															
5	Inne instytucje finansowe															
6	Przedsiębiorstw a niefinansowe	11 818 452			1 046 308						474 708					
7	W tym MŚP	11 818 452			1 046 308						474 708					
8	Gospodarstwa domowe	149 985 706			4 726 357			327 645			3 471 253					
9	Dłużne papiery wartościowe															
10	Banki centralne															
11	Institucje rządowe															
12	Institucje kredytowe															
13	Inne instytucje finansowe															
14	Przedsiębiorstw a niefinansowe															
15	Ekspozycje pozabilansowe	11 617 242			-			-			-					
16	Banki centralne															
17	Institucje rządowe															
18	Institucje kredytowe															
19	Inne instytucje finansowe															

20	Przedsiębiorstwa niefinansowe														
21	Gospodarstwa domowe														
22	Łącznie	175 476 091			5 772 665			327 645			3 945 961				

Legenda:

	pola, których wypełnianie jest obowiązkowe
	pola, których wypełnianie jest nieobowiązkowe
	pola zablokowane, zgodnie z objaśnieniami poniżej nie dotyczy banków stosujących krajowe zasady rachunkowości
	pola zablokowane, zgodnie ze wzorcem zaprezentowanym w „Wytycznych dotyczących ujawniania w zakresie ekspozycji nieobsługiwanych i restrukturyzowanych” (EBA/GL/2018/10)

11. Zabezpieczenie uzyskane przez przejęcie i postępowania egzekucyjne

		Zabezpieczenie uzyskane przez przejęcie	
		Wartość w momencie początkowego ujęcia	Skumulowane ujemne zmiany
1	Rzeczowe aktywa trwałe	-	-
2	Inne niż rzeczowe aktywa trwałe	-	-
3	<i>Nieruchomości mieszkalne</i>	-	-
4	<i>Nieruchomości komercyjne</i>	-	-
5	<i>Ruchomości (samochody, środki transportu itp.)</i>	-	-
6	<i>Kapitał własny i instrumenty dłużne</i>	-	-
7	<i>Pozostałe</i>	-	-
8	Łącznie	-	-

VI. Techniki ograniczania ryzyka kredytowego

Techniki redukcji ryzyka kredytowego Bank stosuje w zakresie:

- 1) tworzenia rezerw celowych i odpisów na odsetki – w zakresie pomniejszania podstawy ich naliczania:

<i>Rodzaj zabezpieczenia</i>	<i>Wartość ekspozycji kredytowych (bilansowa brutto), dla których Bank stosuje pomniejszenie podstawy naliczania rezerw celowych (tys. zł)</i>
Hipoteka na nieruchomości komercyjnej	3 014

- 2) wyznaczania aktywów ważonych ryzykiem – w zakresie zamiany wagi ryzyka kontrahenta na wagę ryzyka zabezpieczenia lub stosowania preferencyjnej wagi ryzyka 35%:

<i>Rodzaj zabezpieczenia</i>	<i>Wartość ekspozycji kredytowych (bilansowa netto), dla których Bank stosuje technikę redukcji ryzyka kredytowego tys. zł</i>
<i>Zabezpieczenia nierzeczywiste</i>	
Preferencyjna waga ryzyka 35%	24 691

VII. Korzystanie z ocen zewnętrznych instytucji oceny wiarygodności kredytowej ECAI

Bank Spółdzielczy w Białobrzegach nie wykorzystywał ocen zewnętrznych instytucji oceny wiarygodności kredytowej ECAI na potrzeby wyznaczania aktywów ważonych ryzykiem.

VIII. Ryzyko rynkowe

Kwota wymogu kapitałowego w zakresie ryzyka walutowego według stanu na datę sporządzania informacji wynosi 19 tys. zł.

IX. Ryzyko operacyjne

Bank wyznacza wymóg kapitałowy na ryzyko operacyjne metodą wskaźnika podstawowego.

Kwota wymogu kapitałowego w zakresie ryzyka operacyjnego według stanu na datę sporządzania informacji wynosi 1 682 tys. zł.

Wartość strat rzeczywistych odnotowanych w rachunku zysków i strat wynikających z ryzyka operacyjnego w 2020 roku w podziale na kategorie zdarzeń wyniosła 65 tys. zł, w tym straty pandemiczne wyniosły 49 tys. zł.

X. Ekspozycje kapitałowe

Ekspozycje kapitałowe wedle zamiaru ich nabycia oraz opis stosowanych metod wycen i zasad rachunkowości dla tych ekspozycji:

<i>Rodzaj ekspozycji</i>	<i>Kwota zakupiona ze względu na:</i> <i>zyski kapitałowe</i> <i>zamiar strategiczny</i>	<i>Zasady wyceny</i>
akcje SGB-Banku S.A.	zamiar strategiczny	wartość bilansowa
papiery wartościowe	zamiar strategiczny	wartość bilansowa

Wartość bilansowa i godziwa posiadanych papierów wartościowych:

<i>Rodzaj ekspozycji</i>	<i>Wartość bilansowa tys. zł</i>	<i>Wartość godziwa</i>
akcje SGB-Banku S.A.	2 199	-
papiery wartościowe	1 007	-

XI. Ryzyko stopy procentowej w portfelu niehandlowym

Ryzyko stopy procentowej w Banku wynika głównie z niedopasowania terminów przeszacowania aktywów i pasywów wrażliwych na zmiany stóp procentowych oraz niedopasowania tych pozycji ze względu na stopy referencyjne.

W Banku występuje nadwyżka aktywów nad pasywami wrażliwymi na zmiany stóp procentowych, która wynosi 7,34% sumy bilansowej.

Spadek stóp procentowych o 200 punktów bazowych obniża wynik odsetkowy Banku o -1 985 tys. zł.
Spadek stóp procentowych o 200 punktów bazowych zmienia bilansową wartość kapitału o -26 tys. zł.

XII. Polityka zmiennych składników wynagrodzeń

Bank realizując zapisy Rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 6 marca 2017 r. w sprawie systemu zarządzania ryzykiem i systemu kontroli wewnętrznej, polityki wynagrodzeń oraz szczegółowego sposobu szacowania kapitału wewnętrznego w bankach, wprowadził *Politykę zmiennych składników wynagrodzeń osób zajmujących stanowiska kierownicze w Banku Spółdzielczym w Białobrzegach*.

Rada Nadzorcza omawiała zagadnienia oceny polityki wynagrodzeń w 2020 roku, co najmniej jeden raz.

Z uwagi na skalę działalności Banku Rada Nadzorcza nie powołała komitetu ds. wynagrodzeń. Bank nie korzystał z konsultanta zewnętrznego w zakresie ustalania polityki w zakresie wynagrodzeń.

Wynagrodzenie całkowite osób zajmujących stanowiska kierownicze składało się z:

- wynagrodzenia stałego,
- wynagrodzenia zmiennego, zależnego od wyników.

Wynagrodzenie stałe stanowi na tyle dużą część łącznego wynagrodzenia, aby umożliwiała prowadzenie elastycznej polityki zmiennych składników wynagrodzenia, w tym obniżanie lub nie przyznawanie zmiennych składników wynagrodzenia, przy czym stosunek zmiennych składników wynagrodzenia do stałych składników wynagrodzenia nie może przekraczać 100% w odniesieniu do każdej z osób zajmującej stanowisko kierownicze.

Informacją dotyczącą polityki zmiennych składników wynagrodzeń zostali objęci Członkowie Zarządu. Zmienne składniki wynagrodzeń obejmowały premie przyznawane Członkom Zarządu przez Radę Nadzorczą.

W Banku obowiązywał sformalizowany system oceny wyników, w tym kompetencji oparty na systemie zarządzania. Proces rozpoczął się od wyznaczania celów do realizacji. Cele dla Zarządu były zbieżne z celami całego Banku. Podstawą określenia wysokości premii indywidualnych Członków Zarządu była ocena wyników, dokonana w oparciu o właściwe dla danego stanowiska kryteria premiowania.

Kryteria premiowania miały charakter:

- 1) celów wskaźnikowych – wyrażonych ilościowo oczekiwań dotyczących wyników całego Banku, lub indywidualnych osiągnięć osoby ocenianej,
- 2) celów zadaniowych – jasno określonych zadań i projektów, jakie powinny zostać zrealizowane w danym okresie premiowym,
- 3) kryteriów jakościowych, zgodnie, z którymi oceniany był sposób, w jaki osoba oceniana osiągnęła wyniki i realizowała wynikające z pełnionych funkcji zadania i obowiązki służbowe.

Ocena efektów pracy osób zajmujących stanowiska kierownicze w Banku została dokonana po zakończeniu roku obrotowego i obejmowała następujące wskaźniki Banku osiągnęte w ostatnich trzech latach (rok miniony oraz 2 lata poprzednie) w odniesieniu do realizacji planu finansowego w danym okresie, w zakresie:

- 1) zysku netto;
- 2) zwrotu z aktywów (ROA);
- 3) wskaźnika należności zagrożonych;
- 4) łącznego współczynnika kapitałowego;
- 5) wskaźnika płynności LCR.

Członek Zarządu ma prawo do premii rocznej, gdy w okresie podlegającym ocenie wykonanie planu finansowego zostało zrealizowane na poziomie:

- 1) min. 90% zysku netto;
- 2) min. 90% zwrotu z aktywów (ROA);
- 3) max. 100% wskaźnika należności zagrożonych (nie wyższym niż 7%);
- 4) min. 90% łącznego współczynnika kapitałowego (współczynnika wypłacalności);
- 5) min. 100% wskaźnika płynności LCR.

Oceniając indywidualne wyniki pracy członka Zarządu Rada Nadzorcza bierze pod uwagę:

- 1) efekty realizacji zadań wynikających z zakresu obowiązków i odpowiedzialności w ramach podziału zadań w Zarządzie;
- 2) pozytywną ocenę kwalifikacji;
- 3) uzyskanie absolutorium z wykonania obowiązków za dany rok obrotowy;
- 4) wyniki kontroli przeprowadzonych w Banku przez podmioty zewnętrzne, w tym audyt wewnętrzny sprawowany przez Spółdzielczy System Ochrony SGB lub kontrole Komisji Nadzoru Finansowego, w obszarach nadzorowanych przez danego członka Zarządu.

Członek Zarządu ma prawo do premii rocznej, gdy w okresie podlegającym ocenie:

- 1) dokonano pozytywnej oceny efektów pracy realizacji zadań członka Zarządu wynikających z zakresu jego obowiązków i odpowiedzialności;
- 2) uzyskał pozytywną ocenę kwalifikacji;
- 3) uzyskał absolutorium z wykonania obowiązków za dany rok obrotowy;
- 4) wyniki kontroli przeprowadzonych w Banku przez podmioty zewnętrzne, w tym audyt wewnętrzny przeprowadzony przez Spółdzielczy System Ochrony SGB lub kontrola Komisji Nadzoru Finansowego, nie wykazały istotnych uchybień w obszarze nadzorowanym przez danego członka Zarządu.

Członek Zarządu uzyskuje pozytywną ocenę tylko i wyłącznie w przypadku spełnienia wszystkich przesłanek wskazanych powyżej.

Ocena wyników wyrażonych wskaźnikami i zadaniami dokonana była raz w roku. Roczna ocena uwzględniana była w ocenie wyników za okres trzyletni. Ocena kryteriów jakościowych obejmowała lata 2018, 2019 i 2020.

Wynagrodzenie zmienne były przyznawane i wypłacane po spełnieniu przyjętych przesłanek oraz uzasadnione były wynikami indywidualnymi poszczególnych Członków Zarządu. Wynagrodzenia zmienne wypłacane były w formie pieniężnej. Premia indywidualna za dany rok nie podlegała odroczeniu i wypłacana była jednorazowo. Bank nie stosował polityki odraczania płatności i wynagrodzenia w postaci nabywania uprawnień do papierów wartościowych, a także innych świadczeń niepieniężnych.

Wypłata premii jest zmniejszana lub wstrzymywana w sytuacji, o której mowa w art. 142 ust. 1 Prawa bankowego.

Stosunek stałych składników wynagrodzenia do składników zmiennych, ustalony zgodnie z art. 94 ust. 1 lit. g) Dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2013/36/UE z dnia 26 czerwca 2013 r. w sprawie warunków dopuszczenia instytucji kredytowych do działalności oraz nadzoru ostrożnościowego nad instytucjami kredytowymi i firmami inwestycyjnymi, zmieniająca dyrektywę 2002/87/WE i uchylająca dyrektywę 2006/48/WE oraz 2006/49/WE wynosił 16,94%.

Informacje ilościowe dotyczące wynagrodzenia, z podziałem na obszary działalności Banku zawierają poniższe tabele.

Członkowie Zarządu (liczba osób 3) w tys. zł			
Zarządzanie Bankiem (wynagrodzenie ogółem)			940
Wynagrodzenie Członków Zarządu (liczba osób 3) w tys. zł			
wynagrodzenie stałe			803
wynagrodzenie zmienne	wynagrodzenie z podziałem na formę przyznania	wynagrodzenie płatne w formie pieniężnej - premia	137
		akcje	-
		inna forma wynagrodzenia	-
	wynagrodzenie z odroczoną wypłatą	kwota przyznana /przysługująca	-
		kwota nieprzyznana /nieprzysługująca	-
		kwota po uwzględnieniu korekty związanej z wynikiem	-
	wynagrodzenie związane z przyjęciem do pracy i z odprawą	wartość płatności związana z przyjęciem do pracy	-
		wartość płatności związana z odprawą	-
		wysokość najwyższej płatności na rzecz jednej osoby	-
		liczba beneficjentów takich płatności	-

XIII. Ryzyko płynności

Zarządzanie ryzykiem płynności (jak opisano w części II.2) zostało podzielone na dwa poziomy:

- 1) zarządzania ryzykiem w działalności operacyjnej, w ramach, którego:
 - Zespół finansowo-księgowy odpowiada za zarządzanie płynnością krótkoterminową,
 - Oddziały Banku odpowiadają za gromadzenie depozytów i udzielanie kredytów,
- 2) za zarządzanie ryzykiem, w ramach, którego Zespół ryzyk i analiz odpowiada za identyfikację, pomiar, kontrolę i sprawozdawanie.

Głównym źródłem finansowania działalności Banku są depozyty podmiotów niefinansowych i instytucji rządowych i samorządowych, ich łączna kwota powinna stanowić, co najmniej 80% pasywów ogółem.

Bank posiada i aktualizuje w okresach rocznych plan pozyskiwania i utrzymywania depozytów.
 Bank dostosowuje skalę działania do możliwości zapewnienia stabilnego finansowania.
 Bank zakłada możliwość pozyskiwania dodatkowym źródłom środków z Banku Zrzeszającego na zasadach i w zakresie możliwości Banku Zrzeszającego;
 W sytuacji awaryjnej, dodatkowym źródłem finansowania mogą być środki uzyskane w ramach Minimum Depozytowego lub Funduszu Pomocowego na zasadach określonych w Umowie Systemu Ochrony SGB, a także pozyskanie kredytu refinansowego w Narodowym Banku Polskim.

Bank jest członkiem Zrzeszenia SGB oraz Uczestnikiem Systemu Ochrony SGB. W związku z tym, zarządzanie ryzykiem płynności odbywa się zgodnie z zasadami ustalonymi w Zrzeszeniu i Systemie.

Bank Zrzeszający realizuje następujące zadania:

- 1) prowadzenie rozliczeń pieniężnych Banków Spółdzielczych,
- 2) zabezpieczanie Banków Spółdzielczych przed ryzykiem związanym z zakłóceniami w realizacji rozliczeń międzybankowych,
- 3) zabezpieczanie płynności śróddziennej dla Banków Spółdzielczych,
- 4) prowadzenie rachunków bieżących Banków Spółdzielczych,
- 5) udzielanie kredytów w rachunku bieżącym Bankom Spółdzielczym zgodnie z regulacjami wewnętrznymi Banku Zrzeszającego,
- 6) gromadzenie nadwyżek środków Banków Spółdzielczych,
- 7) prowadzenie rachunków Minimum Depozytowego,
- 8) utrzymywanie aktywów płynnych stanowiących pokrycie środków Minimum Depozytowego,
- 9) wyznaczanie i utrzymywanie zagregowanego wymogu pokrycia płynności (LCR),
- 10) pośredniczenie w zakupie przez Banki Spółdzielcze papierów wartościowych w ramach limitów ustalonych przez Spółdzielnię,
- 11) przeprowadzanie „zagregowanych” testów warunków skrajnych i awaryjnych planów płynności,
- 12) wsparcie Banków Spółdzielczych w zakresie narzędzi analitycznych służących pomiarowi ryzyka płynności, w tym wyznaczanie krzywej krańcowego kosztu finansowania.

Jednostka zarządzająca Systemem Ochrony realizuje następujące zadania:

- 1) udzielanie pomocy płynnościowej Uczestnikom, zgodnie z przepisami obowiązującymi w Systemie Ochrony,
- 2) wyznaczanie minimalnego zasobu aktywów płynnych w Systemie Ochrony (m.in. poprzez aktualizację kwoty Minimum Depozytowego),
- 3) ustalanie limitów ryzyka płynności w Systemie Ochrony;
- 4) monitorowanie poziomu płynności Uczestników na zasadzie indywidualnej i zagregowanej,
- 5) prowadzenie wymiany informacji o ryzyku płynności pomiędzy Uczestnikami,
- 6) opracowanie procedur wzorcowych dotyczących zarządzania ryzykiem płynności.

Nadwyżki środków niewykorzystane na działalność kredytową lub nieprzeznaczone przez Bank na zakup innych aktywów (w tym aktywów płynnych) gromadzi Bank Zrzeszający.

Bank może w inny sposób zagospodarować nadwyżkę środków tylko za zgodą Banku Zrzeszającego.

Na datę sporządzania niniejszej informacji Bank wykazywał nadwyżkę płynności rozumianą, jako maksymalna kwota środków, o którą mogą zostać zmniejszone aktywa płynne, aby regulacyjne miary płynności nie spadły poniżej wymaganego minimum:

<i>Nazwa nadwyżki</i>	<i>Wartość nadwyżki w tys. zł.</i>
LCR ponad minimum – nadwyżka aktywów płynnych	12 677

Wielkość miar płynności oraz wskaźnika LCR przedstawiają się następująco:

<i>Nazwa</i>	<i>Wielkość</i>	<i>Obowiązujący poziom</i>
Wskaźnik NSFR	152%	111%
Wskaźnik LCR	233%	100%

Wielkości charakterystyczne dla wskaźnika LCR na koniec czterech ostatnich kwartałów roku:

<i>Nazwa wielkości</i>	<i>Kwartał poprzedni (n-3)</i>	<i>Kwartał poprzedni (n-2)</i>	<i>Kwartał (n-1)</i>	<i>Kwartał kończący rok (n)</i>
Zabezpieczenie przed utratą płynności	21 705	20 258	19 582	22 245
Wypływy środków pieniężnych netto	7 861	8 291	9 365	9 568
Wskaźnik pokrycia wypływów netto	276%	244%	209%	233%

Urealniona luka płynności dla pierwszych trzech przedziałów z uwzględnieniem pozycji bilansowych i pozabilansowych oraz skumulowane luki płynności przedstawiają się następująco:

<i>Przedział płynności</i>	<i>do 1 miesiąca</i>	<i>od 1 do 3 miesięcy</i>	<i>od 3 do 6 miesięcy</i>
Luka bilansowa prosta	35 321	70 012	39 269
Luka bilansowa skumulowana	34 756	104 769	144 038
Luka prosta (z pozabilansem)	35 321	70 012	39 269
Luka skumulowana(z pozabilansem)	34 756	104 769	144 038

Na datę sporządzania niniejszej informacji Bank posiadał możliwość skorzystania z następujących, dodatkowych źródeł finansowania (zgodnie z rejestrem alternatywnych źródeł finansowania):

dane w tys. zł		
<i>Rodzaj</i>	<i>Kwota</i>	<i>Warunki dostępu</i>
otwarte niewykorzystane limity kredytu w rachunku bieżącym w Banku Zrzeszającym	0	w ciągu 1 dnia
pożyczka płynnościowa z Funduszu Pomocowego	62 552	w sytuacji awaryjnej
lokata płynnościowa ze środków Minimum Depozytowego	161 117	w sytuacji awaryjnej

Przyczyny, które mogą spowodować narażenie Banku na ryzyko płynności to:

- 1) niedopasowanie terminów zapadalności aktywów do terminów zapadalności pasywów i istnienie niekorzystnej skumulowanej luki płynności w poszczególnych przedziałach,
- 2) przedterminowe wycofywanie depozytów przez klientów zaburzające prognozy przyływów pieniężnych Banku,
- 3) nadmierna koncentracja depozytów pod względem dużych kontrahentów,
- 4) znaczące zaangażowanie depozytowe osób wewnętrznych Banku,
- 5) konieczność pozyskiwania depozytów po wysokim koszcie w sytuacji nagłego zapotrzebowania na środki,
- 6) wadliwe plany awaryjne płynności nieuwzględniające szokowych zachowań klientów,
- 7) niski stosunek depozytów, w tym depozytów stabilnych do akcji kredytowej Banku,
- 8) niewystarczające fundusze własne do finansowania aktywów strukturalnie niepięnych,
- 9) ryzyko reputacji.

Bank dywersyfikuje źródła finansowania poprzez:

- 1) ograniczanie udziału środków dużych deponentów lub dużych depozytów w bazie depozytowej;
- 2) różne terminy wymagalności depozytów,
- 3) różny charakter depozytów: depozyty terminowe i bieżące.

Bank ogranicza ryzyko płynności poprzez:

- 1) stosowanie limitów ograniczających ryzyko płynności, w tym wewnętrznych limitów systemu ochrony,
- 2) systematyczne testowanie planu awaryjnego płynności zapewniającego niezakłócone prowadzenie działalności w przypadku wystąpienia sytuacji kryzysowych,
- 3) lokowanie nadwyżek w aktywa płynne, które mają za zadanie zapewnienie przetrwania w sytuacji skrajnej,
- 4) przystąpienie do Systemu Ochrony SGB, które zapewnia w uzasadnionych przypadkach pomoc płynnościową z Funduszu Pomocowego,
- 5) utrzymywanie Minimum Depozytowego w Banku Zrzeszającym,
- 6) określanie prognoz nadwyżki z uwzględnieniem dodatkowego bufora płynności.

Głównymi pojęciami stosowanymi w procesie mierzenia pozycji płynności i ryzyka płynności są:

- 1) baza depozytowa – zobowiązania terminowe i bieżące wobec osób fizycznych oraz innych podmiotów niefinansowych, z wyłączeniem transakcji dotyczących obrotu na hurtowym rynku finansowym,
- 2) depozyty – baza depozytowa oraz zobowiązania terminowe i bieżące wobec instytucji rządowych lub samorządowych oraz podmiotów finansowych, z wyłączeniem banków;
- 3) płynność dzienna – zdolność wykonania wszystkich zobowiązań pieniężnych na zamknięcie dnia;
- 4) płynność bieżąca – zdolność wykonania wszystkich zobowiązań pieniężnych w terminie płatności przypadającym w okresie 7 kolejnych dni;
- 5) płynność krótkoterminowa – zdolność wykonania wszystkich zobowiązań pieniężnych w terminie płatności przypadającym w okresie 30 kolejnych dni;
- 6) płynność średnioterminowa – zapewnienie wykonania wszystkich zobowiązań pieniężnych w terminie płatności przypadającym w okresie powyżej 1 miesiąca i do 12 miesięcy;
- 7) płynność długoterminowa – monitorowanie możliwości wykonania wszystkich zobowiązań pieniężnych w terminie płatności przypadającym w okresie powyżej 12 miesięcy;
- 8) bufor płynności – oszacowana przez Bank wysokość potrzebnych aktywów nieobciążonych, stanowiąca zabezpieczenie na wypadek zrealizowania się scenariuszy warunków skrajnych płynności w określonym, w obowiązującej w Banku strategii zarządzania ryzykiem, „horyzoncie przeżycia” wynoszącym 30 dni.

Bank wykorzystuje wyniki testów warunków skrajnych do: planowania awaryjnego, wyznaczania poziomu limitów, szacowania kapitału wewnętrznego, zmiany polityki płynnościowej Banku.

Awaryjne plany płynności zostały zintegrowane z testami warunków skrajnych poprzez wykorzystywanie testów warunków skrajnych, jako scenariuszy uruchamiających awaryjny plan płynnościowy.

W celu utrzymywania ryzyka płynności na odpowiednim poziomie oraz sprostania zapotrzebowaniom na środki płynne w sytuacjach kryzysowych Bank utrzymuje odpowiednią wielkość aktywów nieobciążonych lub dodatkowych źródeł finansowania, które mogą być natychmiast wykorzystywane przez Bank, jako źródło środków płynnych.

W ramach alternatywnych źródeł finansowania Bank wyróżnia:

- 1) sprzedaż wysokopłynnych aktywów (aktywa nieobciążone) lub zaciągnięcie kredytów zabezpieczonych tymi aktywami,
- 2) dodatkowe źródła finansowania w postaci:
 - a) wykorzystania przyznanych linii kredytowych,
 - b) sprzedaży innych aktywów, w tym kredytów,
 - c) pozyskania niezabezpieczonego finansowania z Banku Zrzeszającego,
 - d) pozyskania pożyczki płynnościowej ze Spółdzielni,
 - e) przyrostu depozytów.

Do aktywów nieobciążonych mogą być zaliczane aktywa, które spełniają wszystkie z wymienionych warunków:

- 1) brak obciążeń,
- 2) wysoka jakość kredytowa,
- 3) łatwa zbywalność,
- 4) brak prawnych, regulacyjnych i operacyjnych przeszkód do wykorzystania aktywów w celu pozyskania środków,
- 5) sprzedaż aktywa nie oznacza konieczności podejmowania nadzwyczajnych działań.

Bank utrzymuje aktywa nieobciążone (liczone według wartości bilansowej) na poziomie równym lub wyższym od wyznaczonego bufora płynności.

Z zakresu ryzyka płynności w Banku funkcjonuje system informacji zarządczej, który pozwala Zarządowi i Radzie Nadzorczej na m.in.:

- 1) monitorowanie poziomu ryzyka, w tym przyjętych limitów,
- 2) kontrolę realizacji celów strategicznych w zakresie ryzyka płynności,
- 3) ocenę skutków podejmowanych decyzji,
- 4) podejmowanie odpowiednich działań w celu ograniczania ryzyka.

Raporty z ryzyka płynności dla Zarządu sporządzane są z częstotliwością miesięczną, a dla Rady Nadzorczej z częstotliwością kwartalną.

System informacji zarządczej z zakresu ryzyka płynności zawiera m.in. dane na temat:

- 1) struktury źródeł finansowania działalności Banku, ze szczególnym uwzględnieniem depozytów,
- 2) stabilności źródeł finansowania działalności Banku,
- 3) stopnia niedopasowania terminów płatności pozycji bilansowych i pozabilansowych;
- 4) wpływu pozycji pozabilansowych na poziom ryzyka płynności,
- 5) poziomu aktywów nieobciążonych,
- 6) analizy wskaźników płynności,
- 7) wyników testów warunków skrajnych,
- 8) ryzyka związanego z płynnością długoterminową,
- 9) wyników testów warunków skrajnych,
- 10) stopnia przestrzegania limitów.

XIV. Dźwignia finansowa

Zgodnie z art. 429 ust. 2 Rozporządzenia CRR Bank mierzy ryzyko dźwigni finansowej poprzez obliczanie wskaźnika dźwigni finansowej liczonego, jako wyrażony w procentach udział kapitału Tier I (miara kapitału) w aktywach według wartości bilansowej, powiększonych o łączną kwotę zobowiązań pozabilansowych udzielonych (miara ekspozycji całkowitej), przy czym:

- 1) w aktywach według wartości bilansowej Bank nie uwzględnia pozycji pomniejszających kapitał podstawowy i dodatkowy Tier I, w szczególności: wartości niematerialnych i prawnych pomniejszających kapitał podstawowy Tier I, udziałów kapitałowych pomniejszających kapitał podstawowy i dodatkowy Tier I, aktywów z tytułu podatku odroczonego opartych na przyszłej rentowności pomniejszających kapitał podstawowy Tier I;
- 2) wartość ekspozycji pozabilansowych jest wyliczana od wartości nominalnej (bez uwzględniania korekt z tytułu rezerw celowych i odpisów aktualizujących odnoszących się do odsetek) z uwzględnieniem współczynników konwersji, z zastrzeżeniem dolnego limitu 10% dla pozycji pozabilansowych niskiego ryzyka.

1. Zestawienie dotyczące uzgodnienia aktywów księgowych i ekspozycji wskaźnika dźwigni

<i>Lp.*</i>	<i>Pozycja</i>	<i>Kwota w tys. zł</i>
1	Aktywa razem według opublikowanych sprawozdań finansowych	382 776
6	Korekta z tytułu pozycji pozabilansowych (tj. konwersja na kwoty ekwiwalentu kredytowego ekspozycji pozabilansowych)	3 768
7	Inne korekty	- 36
8	Miara ekspozycji całkowitej składającej się na wskaźnik dźwigni	386 508

*) numeracja zgodna z Rozporządzeniem wykonawczym Komisji (UE) nr 2016/200 z dnia 15 lutego 2016 roku ustanawiającym standardy techniczne w odniesieniu do ujawniania informacji na temat wskaźnika dźwigni instytucji

2. Ujawnienie wskaźnika dźwigni

<i>Lp.</i>	<i>Pozycja</i>	<i>Ekspozycje wskaźnika dźwigni określone w rozporządzeniu w sprawie wymogów kapitałowych kwota w tys. zł</i>
Ekspozycje bilansowe (z wyłączeniem instrumentów pochodnych, transakcji finansowanych z użyciem papierów wartościowych i aktywów powierniczych)		
1	Pozycje bilansowe (z wyłączeniem instrumentów pochodnych, transakcji finansowanych z użyciem papierów wartościowych i aktywów powierniczych, ale z uwzględnieniem zabezpieczenia)	382 776
2	(Kwoty aktywów odliczane przy ustalaniu kapitału Tier I)	36
3	Całkowite ekspozycje bilansowe (z wyłączeniem instrumentów pochodnych, transakcji finansowanych z użyciem papierów wartościowych i aktywów powierniczych) (suma wierszy 1 i 2)	382 776
Inne pozycje pozabilansowe		
17	Ekspozycje pozabilansowe wyrażone wartością nominalną brutto	11 870
18	(Korekty z tytułu konwersji na kwoty ekwiwalentu kredytowego)	8 102
19	Inne ekspozycje pozabilansowe (różnica wierszy 17-18)	3 768
Kapitał i miara ekspozycji całkowitej		
20	Kapitał Tier I	24 637
21	Miara ekspozycji całkowitej składającej się na wskaźnik dźwigni (suma wierszy 3, 11, 16, 19, EU-19a, EU-19b)	
Wskaźnik dźwigni		
22	Wskaźnik dźwigni	6,37%

3. Podział ekspozycji bilansowych (z wyłączeniem instrumentów pochodnych, transakcji finansowanych z użyciem papierów wartościowych i ekspozycji wyłączonych)

<i>Lp.</i>	<i>Pozycja</i>	<i>Ekspozycje wskaźnika dźwigni określone w rozporządzeniu w sprawie wymogów kapitałowych</i>
EU-1	Całkowite ekspozycje bilansowe (z wyłączeniem instrumentów pochodnych, transakcji finansowanych z użyciem papierów wartościowych i ekspozycji wyłączonych) w tym:	382 776
EU-2	Ekspozycje zaliczane do portfela handlowego	0,00
EU-3	Ekspozycje zaliczane do portfela bankowego w tym:	382 776
EU-5	Ekspozycje traktowane, jako ekspozycje wobec państwa	2 438
EU-6	Ekspozycje wobec samorządów regionalnych, wielostronnych banków rozwoju, organizacji międzynarodowych i podmiotów sektora publicznego, których nie traktuje się jak państwa	2 105
EU-7	Instytucje	193 102
EU-8	Ekspozycje zabezpieczone na nieruchomościach	35 117
EU-9	Ekspozycje detaliczne	118 475
EU-10	Przedsiębiorstwa	9 136
EU-11	Ekspozycje, których dotyczy niewykonanie zobowiązania	2 913
EU-12	Pozostałe ekspozycje (np. kapitałowe, sekurytyzacyjne i inne aktywa niegenerujące zobowiązania kredytowego)	19 490

4. Informacje jakościowe

1	Opis procedur stosowanych w celu zarządzania ryzykiem nadmiernej dźwigni finansowej	Ryzyko nadmiernej dźwigni finansowej Bank klasyfikuje do ryzyk nieistotnych; zarządzanie tym rodzajem ryzyka odbywa się w ramach ryzyka kapitałowego – w oparciu o zatwierdzoną w Banku Strategię zarządzania i planowania kapitałowego. Takie podejście wynika z faktu, że Bank do obliczania aktywów ważonych ryzykiem stosuje metodę standardową, (co ogranicza nadmierną możliwość wykorzystywania niższych wag ryzyka). W związku z tym zachowanie odpowiednich współczynników kapitałowych, powoduje, że wskaźnik dźwigni utrzymuje się również na bezpiecznym poziomie.
2	Opis czynników, które miały wpływ na wskaźnik dźwigni w okresie, którego dotyczy ujawniony wskaźnik dźwigni	-

XV. Kontrola wewnętrzna

System kontroli wewnętrznej obejmuje wszystkie jednostki organizacyjne Banku i jest dostosowany do charakteru i profilu ryzyka i skali działalności Banku.

Zarząd Banku odpowiada za zaprojektowanie, wprowadzenie oraz zapewnienie we wszystkich jednostkach/komórkach/stanowiskach organizacyjnych Banku, funkcjonowanie adekwatnego i skutecznego systemu kontroli wewnętrznej, który obejmuje funkcję kontroli i komórkę do spraw zgodności.

Rada Nadzorcza sprawuje nadzór nad wprowadzeniem i zapewnieniem funkcjonowania adekwatnego systemu kontroli wewnętrznej oraz odpowiedzialna jest za monitorowanie jego skuteczności.

W ramach nadzoru nad działalnością Banku, Rada Nadzorcza monitoruje skuteczność systemu kontroli wewnętrznej w oparciu o informacje uzyskane od komórki do spraw zgodności, Zarządu Banku oraz Komitetu Audytu.

Funkcjonujący w Banku system zarządzania ryzykiem i system kontroli wewnętrznej są zorganizowane na trzech, niezależnych i wzajemnie uzupełniających się liniach obrony (poziomach).

Na pierwszą linię obrony składa się operacyjne zarządzanie ryzykiem, powstałym w związku z działalnością prowadzoną przez Bank. Komórki pierwszej linii obrony odpowiedzialne są za projektowanie i zapewnienie przestrzegania mechanizmów kontrolnych, w szczególności w procesach biznesowych funkcjonujących w Banku oraz zgodności postępowania z regulacjami.

Na drugą linię obrony składa się zarządzanie przez pracowników na specjalnie powołanych do tego stanowiskach i komórkach organizacyjnych niezależne od operacyjnego zarządzania ryzykiem na pierwszym poziomie. Druga linia obrony odpowiedzialna jest m.in. za monitorowanie bieżące przyjętych mechanizmów kontrolnych, przeprowadzanie pionowych testów mechanizmów kontrolnych, ocenę adekwatności i skuteczności mechanizmów kontrolnych, matryce funkcji kontroli, prowadzenie rejestru nieprawidłowości znaczących i krytycznych oraz raportowanie o tych nieprawidłowościach.

Trzecią linię obrony stanowi audyt wewnętrzny realizowany przez Spółdzielczy System Ochrony SGB. Audyt wewnętrzny odpowiedzialny jest za badanie oraz ocenę adekwatności i skuteczności mechanizmów kontroli i niezależnego monitorowania ich przestrzegania odpowiednio w ramach pierwszej i drugiej linii obrony, zarówno w odniesieniu do systemu zarządzania ryzykiem, jak i systemu kontroli wewnętrznej.

Celem systemu kontroli wewnętrznej Banku jest wspomaganie zarządzania Bankiem, realizacja wyznaczonych celów, w tym usprawnianie realizacji zadań Banku oraz zapewnienie bezpieczeństwa i stabilnego jego funkcjonowania, przyczyniające się w szczególności do zapewnienia:

- skuteczności i efektywności działania Banku,
- wiarygodności sprawozdawczości finansowej,
- przestrzegania zasad zarządzania ryzykiem w Banku,
- zgodności działania Banku z przepisami prawa, regulacjami wewnętrznymi i standardami rynkowymi.

W ramach systemu kontroli wewnętrznej w Banku wyodrębniona jest:

- funkcja kontroli, na którą składają się wszystkie mechanizmy kontrolne w procesach funkcjonujących w Banku, niezależne monitorowanie przestrzegania tych mechanizmów kontrolnych oraz raportowanie w ramach funkcji kontroli,
- komórka do spraw zgodności, której zadaniem jest identyfikacja, ocena, kontrola i monitorowanie ryzyka braku zgodności działalności banku z przepisami zewnętrznymi, regulacjami wewnętrznymi i standardami rynkowymi oraz przedstawianie raportów w tym zakresie.
- niezależną komórkę audytu wewnętrznego – komórkę Spółdzielni wykonującą zadania związane z przeprowadzaniem audytu w Systemie Ochrony.

Na wszystkich poziomach, w ramach systemu zarządzania ryzykiem i systemu kontroli wewnętrznej stosowane są odpowiednie mechanizmy kontrolne lub niezależne monitorowanie ich przestrzegania.

Mechanizmy kontrolne przyjęte w Banku wbudowane są w funkcjonujące procesy, czynności, w codzienną działalność operacyjną Banku. Proces projektowania, zatwierdzania i wprowadzania w Banku mechanizmów kontrolnych jest odpowiednio udokumentowany i umożliwia przypisanie komórkom organizacyjnym odpowiedzialności za realizację zadań w poszczególnych etapach tego procesu.

W Banku zapewniona jest niezależność monitorowania pionowego poprzez jednoznaczne wyodrębnienie linii obrony oraz poziomego poprzez rozdzielanie zadań dotyczących stosowania danego mechanizmu kontrolnego i niezależnego monitorowania jego przestrzegania w ramach danej linii. Za monitorowanie odpowiednio: poziome (weryfikacja bieżąca, testowanie) w ramach danej linii odpowiedzialni są wyznaczeni pracownicy, w tym Dyrektorzy jednostek organizacyjnych oraz pionowe pierwszej linii obrony przez drugą linię obrony odpowiada komórka do spraw zgodności. Monitorowanie przestrzegania mechanizmów kontrolnych obejmuje weryfikację bieżącą i testowanie w ramach monitorowania pionowego i poziomego z uwzględnieniem:

- celów systemu kontroli wewnętrznej,
- złożoności procesów, w tym zwłaszcza procesów istotnych,
- liczby, rodzaju i stopnia złożoności mechanizmów kontrolnych,
- ryzyka zaistnienia nieprawidłowości,
- zasobów poszczególnych linii obrony, w tym kwalifikacji, doświadczenia i umiejętności pracowników tych linii,
- zasady proporcjonalności.

Podstawowym narzędziem do operacyjnego zarządzania systemem kontroli w Banku jest matryca funkcji kontroli, w której powiązano cele ogólne systemu kontroli wewnętrznej i wyodrębnione w ich ramach cele szczegółowe z procesami istotnymi wraz z wpisanymi w te procesy kluczowymi mechanizmami kontrolnymi i niezależnym monitorowaniem tych mechanizmów.

Bank określił kategorie nieprawidłowości wykrytych przez system kontroli wewnętrznej, biorąc pod uwagę ich negatywny wpływ na zapewnienie osiągnięcia określonych celów systemu kontroli wewnętrznej. Nadanie odpowiedniej kategorii nieprawidłowości stwierdzonej, w ramach niezależnego monitorowania, polega na oszacowaniu poziomu ryzyka związanego z tą nieprawidłowością. W Banku prowadzony jest rejestr wszystkich nieprawidłowości znaczących i krytycznych. Wykryte w ramach pierwszej linii obrony nieprawidłowości znaczące lub krytyczne, są niezwłocznie raportowane do komórki organizacyjnej drugiej linii obrony, odpowiedzialnej za niezależne monitorowanie procesu, w ramach, którego zaistniała dana nieprawidłowość znacząca lub krytyczna, a w przypadku nieprawidłowości krytycznych również do Zarządu Banku oraz komórki audytu wewnętrznego. Stwierdzone w ramach drugiej linii obrony nieprawidłowości znaczące lub krytyczne, są niezwłocznie raportowane do Zarządu Banku i Rady Nadzorczej, a w przypadku nieprawidłowości krytycznych również do komórki audytu wewnętrznego.

Zarząd i Rada Nadzorcza otrzymuje w okresach półrocznych informacje o wynikach testowania pionowego i poziomego przestrzegania kluczowych mechanizmów kontrolnych z uwzględnieniem m.in. zestawienia wykrytych nieprawidłowości znaczących i krytycznych oraz informacji dotyczących efektów działań podjętych w celu usunięcia tych nieprawidłowości.

Zgodnie z Umową Systemu Ochrony komórka audytu wewnętrznego przygotowuje syntetyczną informację o najistotniejszych nieprawidłowościach, stwierdzanych w trakcie audytów wewnętrznych i w okresach półrocznych przekazuje do Banku. Bank wykorzystuje ww. informacje w celu poprawy, jakości wykonywanych usług i obniżenia poziomu ryzyka prowadzonej działalności.

Rada Nadzorcza dokonuje corocznej oceny adekwatności i skuteczności systemu kontroli wewnętrznej, w tym funkcji kontroli, komórki do spraw zgodności oraz wyników audytu przeprowadzonego przez komórkę audytu wewnętrznego. Dokonując oceny, Rada Nadzorczej bierze pod uwagę opinie Komitetu Audytu, informacje przekazane przez Zarząd o sposobie wypełniania zadań przez pracowników Banku w ramach funkcji kontroli oraz komórki do spraw zgodności ze szczególnym uwzględnieniem:

- adekwatności i skuteczności systemu kontroli wewnętrznej w zapewnieniu osiągnięcia każdego z celów systemu kontroli wewnętrznej,
- skali i charakterze nieprawidłowości znaczących i krytycznych oraz najważniejszych działań zmierzających do usunięcia tych nieprawidłowości, w tym o podjętych środkach naprawczych i dyscyplinujących,
- zapewnienia niezależności komórce do spraw zgodności,
- zapewnienia środków finansowych niezbędnych do skutecznego wykonywania przez komórkę do spraw zgodności oraz do systematycznego podnoszenia kwalifikacji oraz zdobywania doświadczenia i umiejętności przez tą komórkę.

XVI. Aktywa obciążone/nieobciążone

Formularz A - Aktywa					
		Wartość bilansowa aktywów obciążonych	Wartość godziwa aktywów obciążonych	Wartość bilansowa aktywów wolnych od obciążeń	Wartość godziwa aktywów wolnych od obciążeń
		010	040	060	090
010	Aktywa Banku	-		381 520	
030	Instrumenty udziałowe	-	-	2 199	-
040	Dłużne papiery wartościowe	-	-	-	-
050	w tym: obligacje zabezpieczone	-	-	-	-
060	w tym: papiery wartościowe zabezpieczone aktywami	-	-	-	-
070	w tym: wyemitowane przez sektor instytucji rządowych i samorządowych	-	-	-	-
080	w tym: wyemitowane przez instytucje finansowe	-	-	-	-
090	w tym: wyemitowane przez przedsiębiorstwa niefinansowe	-	-	-	-
120	Inne aktywa	-		379 321	
Formularz B - Zabezpieczenia otrzymane					
		Wartość godziwa obciążonych zabezpieczeń otrzymanych lub wyemitowanych własnych dłużnych papierów wartościowych	Wartość godziwa zabezpieczeń otrzymanych lub wyemitowanych własnych dłużnych papierów wartościowych dostępnych dla celów obciążenia		
		010	040		
130	Zabezpieczenia otrzymane przez Bank	-	-		
140	Kredyty na żądanie	-	-		
150	Instrumenty udziałowe	-	-		
160	Dłużne papiery wartościowe	-	-		
170	w tym: obligacje zabezpieczone	-	-		
180	w tym: papiery wartościowe zabezpieczone aktywami	-	-		
190	w tym: wyemitowane przez sektor instytucji rządowych i samorządowych	-	-		
200	w tym: wyemitowane przez instytucje finansowe	-	-		
210	w tym: wyemitowane przez przedsiębiorstwa niefinansowe	-	-		
220	Kredyty i zaliczki inne niż kredyty na żądanie	-	-		
230	Inne zabezpieczenia otrzymane	-	168 426		
240	Wyemitowane własne dłużne papiery wartościowe inne niż obligacje zabezpieczone lub papiery typu ABS	-	-		

250	Aktywa, otrzymane zabezpieczenie i wyemitowane własne dłużne papiery wartościowe ogółem	-	-
Formularz C - Aktywa obciążone/zabezpieczenia otrzymane i powiązane zobowiązania			
		<i>Odpowiadające zobowiązania, zobowiązania warunkowe i udzielone pożyczki papierów wartościowych</i>	<i>Aktywa, zabezpieczenia otrzymane i wyemitowane własne dłużne papiery wartościowe inne niż obciążone obligacje zabezpieczone i papiery typu ABS</i>
		010	030
010	Wartość bilansowa wybranych zobowiązań finansowych	-	-
Formularz D - Informacje o istotności obciążeń, jeśli uznano za istotne			

XVII. Oświadczenie

Oświadczenie Zarządu

Zarząd Banku Spółdzielczego w Białobrzegach niniejszym oświadcza, że ustalenia opisane w *Informacji z zakresu profilu ryzyka i poziomu kapitału Banku Spółdzielczego w Białobrzegach* są adekwatne do stanu faktycznego, a stosowane systemy zarządzania ryzykiem są odpowiednie z punktu widzenia profilu i strategii ryzyka Banku oraz prowadzonej działalności.

System zarządzania ryzykiem oraz system kontroli wewnętrznej ocenia się, jako dostosowany do skali i profilu działania oraz generowanego ryzyka. Bank spełnia wymogi kapitałowe wynikające z zapisów Prawa Bankowego i Uchwał Nadzorczych, a fundusze własne w pełni pokrywają wszystkie ryzyka występujące w Banku.

Podpisy wszystkich członków Zarządu:

17.06.2021 r.

Elżbieta Karasek
Prezes Zarządu

PREZES ZARZĄDU
BANKU SPÓŁDZIELCZEGO
w Białobrzegach
.....
Elżbieta Karasek
Podpis

17.06.2021 r.

Irena Stępnik
Zastępca Prezesa Zarządu

STĘPCA PREZESA ZARZĄDU
BANKU SPÓŁDZIELCZEGO
w Białobrzegach
.....
Irena Stępnik
Podpis

17.06.2021 r.

Elżbieta Syta
Zastępca Prezesa Zarządu

ZASTĘPCA PREZESA ZARZĄDU
BANKU SPÓŁDZIELCZEGO
w Białobrzegach
.....
Elżbieta Syta
Podpis

